

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

12. szám

Komárom, 2012. december

Ára 35 cent

AZ ÉRTELMES VÁRAKOZÁS

Betlehemben idén nincs telt ház a fogadóknál. Talán már rendes istállót sem találunk a városban, és a Szentföld nincs római fennhatóság alatt. Azt azért sokan sejtik, hogy az Úr Jézus nem születik meg minden évben és nem öregszik évente, néhány hónap alatt harminchárom évet, hogy minden húsvétkor keresztre feszítsék. Ez pedig azt jelenti, hogy mi nem az eseményre várunk, hanem a mi ünnepünk valószínűleg emlékezés. Az adventi időszak pedig a várakozás és a felkészülés ideje. Ezek szerint várakozunk és felkészülünk arra, hogy emlékezzünk? Igen! De hogyan lehet felkészülni az emlékezésre? Emlékezéssel! Azzal, hogy benne vagyok, benne élek abban az igazságban, hogy kétezer évvel ezelőtt megszületett értem a Megváltó, mert úgy szeretett az Isten engem, hogy egyszülött Fiát adta értem, hogy ha hiszek Őbenne, el ne vesszek, hanem örök életem legyen. A hitben járásomért, a bűneim bocsánatáért, az üdvösségemért van az ünnep.

Válójában mi magunk vagyunk az adventi várakozás lényege: mert nekünk kell felkészülnünk arra, hogy a Megváltó megszületett értünk, s hogy minden elvégeztetett! Erre kell felkészíteni a szívünket, a gondolkodásunkat, a kapcsolatainkat, a szavainkat, az érzéseinket. Mert ha éveken keresztül készületlenül vagyunk benne az ünnepben, akkor kikopik a lényege, és elmúlik erőforrássá lenni. Hangulatos munkaszüneti nap még lehet, de nem lesz többé keresztyén ünnep, ami hitben erősítene.

Ezen a ponton egy felvidéki költő, Ozsváld Árpád *Hettita ballada* című verse jut eszembe: „Amikor a hettiták elfelejtették atyáik nyelvét, / a szárnyas, bikatestű, szakállas bölcsek / derűs arcukat elrejtették a homokdombok / hűvösében – kinek lenne kedve / mosolyogni fiak és asszonyok hűtlenségén? // Amikor a hettiták elfelejtették őseik nevét, / az istenek szeméből kiesett a lazúrkő, / s a fekete üregek megteltek könnyes iszappal, / nem akarták többé látni / a fiak és unokák hűtlenségét. // Amikor a hettiták már nem emlékeztek az útra, / amelyen idáig jöttek – az útjelző bálványok / kifordultak helyükből, bebújtak a / föld alá, mert szégyelltek / az utat felejtő vándorok hűtlenségét. // Amikor a hettiták nem emlékeztek arra a dalra, / amelynél nagy tüzek mellett őseik vigadoztak, / az aranybika két szarva között elpattantak / a húrok – nem kísérte hárfa / az apák, fiúk, unokák hűtlenségét.”

Mindezt nyugodtan magunkra is érthetjük. Mert amikor az európai keresztyének elfelejtették a Szentírás nyelvét, a kápolnák, templomok és katedrálisok kiürültek és megnémultak. Szürkév és romossá lettek, mert az Isten dicsőségére emelt kőfalaknak nincs kedvük ragyogni a kikonfirmált ifjak megtagadott fogadalmainak helyszínén. Amikor az európai keresztyének elfelejtették a jó Isten nevét, s amikor kitiltották Őt az iskolákból, üzletekből, hivata-

(Folytatás a 2. oldalon)

Rimakokova

Vizsgálat tárgya lesz a „konvent”

November 15-én a Zsinat háromnapos ülése **Révész Tibor** zselízi lelkipásztornak a *Zsolt* 89,39–53, illetve **Marek Kačkoš** bezői lelkipásztornak a *Lk* 16,9–31 alapján megtartott áhítatával vette kezdetét.

A határozatképesség megállapítása, a napirend és az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása után a lelkészek választásáról szóló törvény tervezete került megvitatásra. A zsinati képviselők első és második olvasatban egyaránt jóváhagyták, akárcsak a 3/2007-es számú törvény módosítását (lényege: egyházmegyei és egyetemes egyházi választásokon a társult anyaegyházközségek egy szavazattal bírnak). A lelkésztovábbképzés rendjéről szóló szabályrendelet és A heidelbergi káté új magyar fordítása szövegének jóváhagyása szintén megtörtént. A testület hozzájárult a Magyar Református Egyház Zsinatának a jövő év júniusában esedékes összehívásához, ahova a Zsinati Tanács magyar tagjait delegálta.

„A Szlovákiai Református Keresztyénség Megújulásának Konventje” elnevezésű alakulat ügyében mind a teológiai-etikai, mind a jogi bizottság kidolgozott egy állásfoglalást. Ezek értelmében a „konvent” jogalap nélküli, a Zsinathoz hasonló jogokat tes-

(Folytatás a 15. oldalon)

*Áldásokban gazdag karácsonyi
ünnepeket kívánunk
minden kedves Olvasónknak
és Munkatársunknak,
A szerkesztőség*

Nagy Gáspár

JEGYZVÉN SZALMASZÁLLAL

**...mindig és mindig:
bűnökben édesült, iramult napok
habjaiban fuldokló emberek:
egy szalmaszállal, tudjátok-e?
talán a menthetetlent mentitek.**

**...kívül és belül:
poklosan örvényült, háborult világ,
de a remény sohasem meghaló,
ha minden utolsó szalmaszál
ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ.**

Az ÚR színe előtt

Istenünk, kegyelmes Atyánk, magasztalunk Téged, hogy a világ Megváltóját megjelentetted a pogányoknak is, és felismertetted velünk, hogy Ő a pogányok világossága a világ végezetéig. Kérünk Téged, részesítsd gazdagon kegyelmedben, hogy úgy éljünk, amint illik; hogy a hit tiszta aranyát, az imádság kellemes tömjénjét és a türelem értékes mirháját áldozzuk szenvedésünkben és halálunkban királyunknak, az Úr Jézusnak, aki Teveled és a Szentlélekkel együtt él és uralkodik mindörökké. **Ámen.**

Pavel Jakobei

AZ ÉRTELMESES VÁRAKOZÁS

(Befejezés az 1. oldalról)

lokból, utcákról, terekről és lassan már az emberszívekből is, akkor az Úr megállt, s nem ment tovább velük, mert nem akarta magát ráerőszakolni a fogadalmukat s a múltukat megtagadókra. Amikor az európai keresztyének már nem is emlékeztek az útra, amely Betlehemtől a Golgotáig vezetett, amely az időkön át őket is biztonságban vezette az igazság és az élet útján, kihullott elméjükből az igazság szeretetének és az élet tiszteletének pótolhatatlan értéke. Amikor az európai keresztyének már nem emlékeztek a jászol gyermekére, a pásztorokra, a bölcsekre, A hegyi beszédre, a boldogmondásokra, a példázatokra, a missziós parancsra, a sákramentumokra, a tenger lecsendesítésére, a szeretet parancsolatára, a passiótörténetre, a töviskoszorúra, a kárpit megrepedésére és az elhengerített köre; amikor már semmit sem jelentett nekik az, hogy *ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*, akkor elveszítették az életet.

A mostani advent is az éltető emlékezés időszaka. Rajtunk múlik, hogy mire emlékezünk, mit tartunk fontosnak. Végezetül csak annyit: az advent a várakozás időszaka. A tétlen várakozás értelmetlen. Az időlopás. A várakozás akkor lesz értelmes, ha célja van. Ha tudom, hogy mire várok. A keresztyén ember adventi készülődése a Megváltóval való közösségre mutat. Ez az értelme és ez a célja. Készülj, testvérem, a karácsonyra, de ne a megszokott kerékvágásban, hanem lélekben: nyisd ki a Bibliádat, szakíts néhány percet arra, hogy lelki csöndességed legyen, kulcsold össze a kezed, és beszélj az Úrral! Ne templomba készülj csupán, hanem készülj lélekben az úrvacsorára is! Halld meg a kétezer éves kérést: *ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!*

Nem a szeretet ünnepét, a bejgli szagát és a színes csomagolópapírok csörgését várjuk, hanem valami nagyon egyszerű lelki dolgot, valami annyira puritán történet, ami hajdan végbemehegett egy jászolban is. És ma talán éppen a te szívedben játszódhat le valami hasonló. Az ideai adventi várakozás tartalma most tőled függ, kedves barátom. Az Úr Jézus ma is csöndességgel várja, hogy megszülessen a te szívedben az elhatározás: emlékezni akarok arra, hogy kié vagyok!

Somogyi Alfréd

(2012. december 12-én elhangzott a miskolci Európa Rádió Adventi gondolatok című műsorában is.)

Ünnep – gyermeki szívvel

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy falu s annak református gyülekezete. A mindenség Istene lassan-lassan karácsonyivá csendesítette az emberek sokfelé siető lelkét. Elérkezett a szenteste.

A csillagos tornyú templomban – bár kinn az eső dagasztott sarat – már szép számban gyülekezett a nép, hogy nemsokára ünnepvárón énekelve eszmélhessen: „*Krisztus Urunknak áldott születésén, / Angyali verset mondjunk szent ünnepén...*” A lelkipásztor lélekben elcsendesedve a szolgálatra készülődött, amikor kinyílt a parókia ajtaja. Egy iskolás leányka lépett be rajta. Társai, pajtásai már a templom padjaiban ülve készültek a gyülekezetnek szánt műsorukra. A tiszteletes meg is lepődött a kislány jövetelén. Fel sem tudta tenni kérdését: segíthetek valamiben, a kedves vendég cserfeszen megszólalt: Tudom, hogy templomunkban javítások folynak, és mivel születésnapomra az ajándékok mellett pénzt is kaptam, szeretnék én is adakozni. Isten szolgája megilletődve köszönte meg és vette át a kislány adományát.

A templomban megjámorodott szívek hallgatták a gyermekek betlehemi Gyermekek magasztaló szolgálatát. Zengett az ének, szólt a muzsika. Fényesedett az ünnep a lelkekben.

A gyülekezet lelkipásztora a könnyeivel küszködve hirdette a leányka adományát, mert nagy csoda, amikor egy gyermeki szív tudja „nagyosan dicsérni” az Urat. Ezt jelezte az ő kedves ajándéka: ez az én aranyam, tömjénem és mirhám, benne itt van az én elmém, lelkem és szívem, és oly jó nekem Istenünk legnagyobb ajándékának, a Megváltónak örülni, Őt szeretni és ünnepelni.

Drága Testvérem! Te se adj kevesebbet karácsonyi ünneplésedbe! Adjad bele egész önmagadat, és ünneplő reménységgel várjad, hogy tebenned is megszülessen – naggyá legyen Krisztus!

—sdg—

ÉLET ISTEN ERŐTERÉBEN

Boldog, aki orcája világosságában járhat

Kedves Testvéreim! A mindannyiunk által jól ismert 89. zsoltárt olvastam fel előttetek, hiszen gyermekkorunktól ismerjük a zsoltár énekelt első sorát: *Az Úrnak irgalmát örökké éneklek*. Szinte nincs olyan gyülekezet, ahol egy félévben legalább egyszer ne hangzana el zsoltárunk valamely istentiszteleten, ahol Isten irgalmáért adnak hálát.

Református népünk gondolatvilágában ez a zsoltár úgy él, mint egy hálaadó, örömteli, Istent dicsőítő ének, melyet lehet teli torokból, szívből énekelni (leggyakrabban az első és hetedik versét). Ugyanakkor nem tudom, hány templomba járó testvérünk ismeri valójában teljes egészében a 89. zsoltárt. Ez az ének a Bibliában nem csupán hálaadó dicséret, hanem egy komoly lelki krízist, Istentől való elhagyatottságot átélő embernek a jajkiáltása is. Bár a zsoltár első fele a hűséges Istent magasztalja, az ének végén (mely éppen a mai igeszakaszunk) már nem hálát adva szól, hanem bizony kérőn, vádlón, önsajnálóan és szenvedőn... Hiszem, nem véletlen, hogy élénk ma az Úristen ezt a „nehéz” részt hozta, amely megdöbbentően mai, emberi kételyeket vet fel és kérdéseket intéz Istenhez.

Zsoltárunk első 38 verse arról vall, hogy milyen kegyelmes, hűséges, örök, szilárd, erős, igazságos, hatalmas, szerető a mi Urunk. A 39. vers ennek ellenére így kezdődik: mégis. Elsőre megdöbbentő ez a hangulatváltás egy zsoltáron belül, de ha figyelmesen olvassuk, akkor rájövünk, hogy a nagy felmagasztaló himnusz részben előkészítése a vádló szavaknak. Hiszen hogy lehet – kérdezi a zsoltáros –, hogy az az Úristen, akinek kegyelmes tetteiről énekel nemzedékről nemzedékre, s kinek hűsége olyan szilárd, akár az ég (1–2. v.), engedi, hogy a választott nép szégyenbe boruljon, fogságba kerüljön és megaláztatást szenvedjen? Hogy taszíthatná el a hűséges Isten, hogyan vethetné el szeretett, választott népét; hogy lehet az, hogy: „*Mindenütt leromboltad kerítését, erős városait romba döntötted. Fosztogatja minden arra járó*” (41–42 v.)? Hogy lehet az, hogy: „*Főlemeltem támadói jobbját, örömet szereztem ellenségeinek*” (43. v.)? Amikor így panaszkodik a zsoltáros, talán észre sem veszi, hogy már régen megmagyarázta ezeket a történeteket (31–33. vers). Az Urat vádolja, holott a nép taszította el az Úristent, a nép vetette el a Törvényt, ők

nem tartották meg a parancsolatokat, ők lettek bűnössé.

Mennyire emberi magatartás ez! Ha bármi rossz történik az életünkben, környezetünkben, sokszor – még keresztényeknek is – az az első gondolatunk: hogyan engedhette meg ezt az Úristen?! Hol volt az Isten, amikor ez vagy az történt?! Hányan jelentették már ki a történelem folyamán, hogy az Isten megsütketült, megnémult, tehetetlenné vált, sőt, hogy meghalt... És hányan érezték magukat feljogosítva arra, hogy új istenekhez forduljanak, új, más hatalmak erőterébe helyezték az életüket? Ha jól mennek dolgaink, szeretünk elfeledkezni az Úrról. De ha bajok, csapások, betegségek érnek bennünket, azonnal Őt tesszük felelőssé.

Nagyon beszédes a zsoltáriró búskomorra válása is, hiszen mindannyian megtapasztaltuk már, hogy amikor úgy érezzük, Isten elhagyott bennünket, erőt vesz rajtunk a csüggedés, a lelki betegségek, a depresszió, felnagyítódnak testi nyomorúságaink, és beköltözik szívünkbe a halálfélelem. És még ilyenkor is az Urat vádoljuk, mintha Ő tehetne arról is, hogy mi a magunk útján akarunk járni, mert nekünk nem kellett az Isten hűsége, hatalma, magunkat istenítettük a Felséges helyett, és a világ vonzásában az ő igazságára, jogosságára és szeretetére nem tartottunk igényt.

Van-e kiút ebből az elesett, csüggedt, vádoló, elhagyott lelkiállapotból? Viszsa lehet-e térni az élő Istenhez? – ez zsoltárunk nagy kérdése. Fel tudja-e emelni a tekintetét az, aki úgy érzi: gyalázatban él? Igénk 16. verse megadja erre a kérdésre a választ: „*Boldog nép az, amely tud neked ujjongani, amely orcád világosságában járhat, Uram!*” És ez ugyanaz a boldogság, mint amely-

ről Pál apostol is számtalanszor vall, amelyet nem tör meg a testi szenvedés, a mindennapok körülményei, de még az üldöztetés és a fogság sem. Amiről szép énekünkben így vallunk: „*Jézus, Üdvösségem! Te vagy földön-égen Örök örömem!*” (294,3). Amely bizakodva tekint a jövőbe, s nem hagyja, hogy a mindennapi vagy az anyagi terhek rájöjjenek, mert tudja, hogy Isten országa többet ér minden e világi gazdagságnál és örömnél.

Azonban ahhoz, hogy *boldog* népként élhessünk, életünket Isten erőterébe kell helyeznünk, s el kell tudnunk fogadni azt az igazságot, jogot, amit Ő ad. A Sátán ereje helyett az Isten erejét és hatalmát, ahogyan a zsoltár 7. verse is vallja: „*Ki van a fellegekben, aki egy sorba állítható az Úrral?*” Ki lehet hasonló egyáltalán az Úristenhez? Ez az Úr pedig hűséges marad akkor is, amikor mi hűtlenek vagyunk; esküjét és szövetségét nem töri meg, hanem bizonyítja és adja számunkra mindennap az ő szent Fiában, a Jézus Krisztusban. Ez a szövetség pedig örök szövetség. Megmásíthatatlan, megismételhetetlen. És ha belegondolunk, emberi szemmel nézve olyan valószerűtlen, legalábbis a mi világunk felől figyelve, hogy a mindenható, hűséges Úristen azért, hogy helyreállítsa a kapcsolatot az embervilággal, úgy bizonyítja szeretetét, hogy elküldi és feláldozza értünk egyetlen drága Fiát. És ez még nem minden: hiszen miénk a Szentlélek ajándéka is! És ez a mi nagy segítségünk, így tudunk valóban boldogan ujjongani, Isten orcájának világosságában járni, az ő erőterében megmaradni, hiszen a Lélek olyan számunkra, mint egy iránytű, amely megmutatja az utat – ha kell, akár viszsza is – az Úristenhez!

A 89. zsoltár egy felkiáltással végződik: „*Aldott legyen az Úr mindörökké! Ámen, ámen!*” Jól tudjuk, hogy az *ámen* azt jelenti: *Úgy legyen!* Legyen hát a mi életünkben is, a mi református népünk életében is, legyen a mi földi országunkban is, mindig és mindenkor az Úr áldott! Hiszen irgalmát énekeljük örökké. **Ámen.**

Révész Tibor

(Elhangzott 2012. november 15-én Rimakokován, egyházunk Zsinata 7. ülésének nyitó áhítataként.)

Az igehirdető. (A. Kis Béla felvétele)

Szüleim munkásemberek voltak, és soha nem volt idejük templomba járni, de még Istenben hinni sem. Ennek ellenére boldog gyermekkorom volt, s úgy érzem, nem a szüleim tehetnek arról, hogy mivé lettem. Mindig is kerestem valamit vagy valakit, aki boldogságot adhat. Jártam A. J. Christian-féle csendtáborokban, meditációk sokaságát és agykontrollt gyakoroltam... A lényeg azonban az, hogy mindezek ellenére mélyre süllyedtem.

Történetemet ott kezdem, hogy sikeresen leérettségiztem, kiváló szakács lett belőlem, megnősültem, s gyönyörű fiunk született. Ám ahogyan teltek az évek, úgy szaporodtak a gondok velem. Olyan munkahelyre kerültem, ahol a jót nagyjából kellett keresni, s ahol úgy éreztem, hogy ha van is Isten, biztosan a pince alján van páncélszekrénybe zárva, hogy véletlenül se találja meg senki sem.

Minden rosszat kipróbáltam a drogozás, meg a gyilkoláson kívül. Az alkohol olyan mértékben uralma alá vett, hogy arra lettem figyelmes, már ok sem kell arra, hogy igyak. Persze mindezzel együtt elkezdődött az anyagi helyzetem drasztikus romlása is. Már csak a szerencsém bízottam: kaszinófüggő lettem – amellet, hogy már alkoholista is voltam.

Utólag visszagondolva nem is értem, hogy feleségem miért tartott ki mellettem tizenhét éven keresztül, hiszen sokszor kellett attól rettegnie, hogy hogyan megyek haza; mert ha ittam, agresszív voltam, és sok olyan dolgot is tettem, amit másnap megbántam. Megváltozni mégsem tudtam, holott sok fogadalmat tettem...

Utólag látom, hogy Isten többször is közbe akart szólni, de én akkor nem akartam és nem is tudtam meghallani az ő hangját. Feleségem közben várandós lett, és bennem mintha egy belső hang azt sugarta volna, hogy ez megváltoztat mindent... De minden csak rosszabb lett!

Amikor a feleségemet megismertem, minden jónak indult, a világon őt szerettem a legjobban; olyan volt, mint amilyennek megálmodtam. Szeretetre éhes volt, és nagyon „imádott” is engem. De ahogyan teltek az évek, a szívem rideg lett. Egyre kevesebb maradt a régi önmagamból, nem volt egy nyugodt pillanatom, semmi nem felelt meg, és ki akartam szakadni ebből a holt állapotból, ami „sikerült” is: elhagytam a családomat. Erre természetesen nem vagyok büszke, de megtettem; s utólag látom, hogy mi mindenre képes az ember a Sátán befolyása alatt. Nem kívánom senkinek, hogy megtudja, milyen érzés az, amikor nem tudjuk, hogy

MEGTÉRÉSEM TÖRTÉNETE

Egyre erősebb a Jézus Krisztusba vetett hitem

jól döntöttünk-e. Feléledt a lelkiismeretem, harc volt bennem; nem tudtam, mit miért csinállok...

S Isten akkor ismét közbe akart szólni: a szeretőm férje muszlim vallású volt, s elrabolta a közös kisfiukat, és Szíriába vitte. Az anyának pedig nem volt más választása, utána kellett mennie; így a mi kapcsolatunknak is vége szakadt. S közben az én párom teljes szívből szeretett engem s küzdött értem, s én csak nemrég értettem meg, hogy miért: mert feltétel nélküli szeretettel szeretett.

Három kemény hónap sodródás után visszamentem a családomhoz, s elkezdtem rendbe tenni a dolgokat. Isten próbált segíteni jó munkahellyel, de az alkohol megmaradt, a játékszenvedély megmaradt, csak egy változott: hű lettem a feleségemhez.

A „véletlen” – akkor így gondoltam – összehozott egy volt középiskolás osztálytársammal, akit már rég nem láttam. Református lelkész lett, s meghívott a templomkert napjaikra. Nem volt időm ilyenekre, ám tartottuk a kapcsolatot a lelkésszel, de csak úgy „lájtosan”.

A feleségem ekkor bejelentette, hogy újra várandós, amitől teljesen kikészültem... Nem akartam gyereket, rám zúdult a félelem, a sok ördögi ellenérv, hogy öreg vagyok már, három gyerek sok, mennyi pénz kell majd... Most már tudom, mindez az a ördög munkája volt bennem; de ezt akkor nem tudtam. Újra a szakadék mélyére zuhantam lelkileg, s már nem láttam a kiutat a sötétből. Belül forrtam, dühöngtem, de ezt kifelé igyekeztem nem mutatni. Hazugság volt minden szó a számból. Hazudtam magamnak és mindenkinek, s közben nem tudtam uralkodni a gondolataimon sem – pedig abban jártas voltam. Úgy éreztem, minden készül összeomlani körülöttem. Munkahelyet váltottam, holott az érzés, hogy maradjak, nagyon erős volt bennem. De ismét a Sátán győzött... Az új munkahelyemen sem fizettek jobban.

Ekkor elkezdtem imádkozni, mert a kicsi fiamat közben én mindig arra biztattam, hogy higgyen Istenben s imádkozzon, miközben én sosem tettem, mert nekem NEM VOLT RÁ IDŐM. Amit akkor elmondtam, egyszerű ima volt: Uram, mutasd meg az utat, amin járnom kell, hiszen én ezt már nem bírom egyedül. Segíts, hisz így mindenemet elvesztem, könyörülj meg rajtam!

Eltelt egy-két hét, de semmi sem változott. Közben a lelkész meghívott egy evangelizációra a gyülekezetükbe. Fél év

múlva meghívott egy másodikra is. Hit ébredt a szívemben, örültem neki. A baj csak az volt, hogy másnap jött a nagybetűs élet, a mindennapok, s én ismét elbuktam.

Közben a volt főnököm hívott, nem akarok-e visszamenni dolgozni. Nagyon megörültem, de ezt is csak véletlennek gondoltam, aminek semmi köze a imámhoz. Augusztus 30-án volt egy álmom. Világosan megálmodtam előre, hogy másnap megállítanak a rendőrök, elveszik a jogosítványomat, s én gyalog sétálok tovább. Láttam, hogy hol fognak megállítani.

Két nap múlva, szeptember 1-jén tényleg elvették a jogosítványomat, s tényleg gyalogolhattam volna tovább, de én nem ezt tettem. Újra autóbá ültem, tovább vezettem, de egy kis idő múlva újra megállítottak, és hamarosan a börtöncella falai közt találtam magam. Akkor ott olyan állapotba kerültem már lelkileg, hogy magyaráz, hangosan hívtam segítségül Jézust – és nem érdekelt, hogy a körülöttem lévő sok szlovák mit gondol rólam. A nagy ember, akinek gondoltam magam, most padlót fogott, s nem is tudtam hirtelen, hogy melyik bűnömlel kezdjem a gyónásomat, de most nem paphoz, hanem az élő Isten Fiához kiáltottam, akit azért küldött Isten, hogy megváltson engem és minden bűnös embert, itt a földön.

Leborulva csak úgy dőlt belőlem a bűnvallás, s csak akkor eszméltem föl, amikor a rendőr azt kérdezte szlovákul, hogy jól vagyok-e vagy hívjon mentőt. De én ott, ez alatt a bűnvallás alatt megkönnyebbültem, mert a sok teher úgy hullott le rólam, mint fáról ősszel a levelek. Most már lett hely a szívemben Isten szeretetére, lett hely Jézus Krisztus és a Szentlélek számára.

Attól a perctől az én fegyverem a Biblia igéje lett, s odafigyelek minden szóra, ami elhagyja a számat, hogy megfelele Isten igéjének. Minden megváltozott körülöttem, s még a nap is szebben ragyog azóta.

Pár napja megszületett legkisebb fiunk is, akinek a Máté nevet adtuk. Istennek legyen hála, hogy megszólított és erőt is ad, hogy végre tiszta szívvel élhessek. Én átadtam az életem irányítását Jézusnak, már csak Őbenne bízok. Mindennap erősebb a hitem Jézusban, mert Ő általa a Szentlélek ereje van bennem. „Mert úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszerűen Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3, 16).

—dt—

Megjelent a Kálvinctsillag

A Magyar Református Egyház magazinja 7200 példányban került el – a Zsinati Irodán és az esperesi hivatalokon keresztül – a gyülekezeteinkbe. Az idei szám a közösség–vallástétel–jövő hívószavak köré épült, s nyolcvan számozott oldalon kínál gazdag olvasnivalót a szépen kidolgozott rovatstruktúrában.

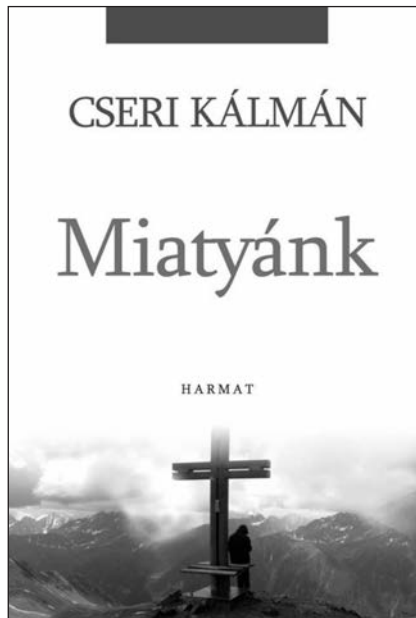

Édes Enikő az iskolarendszerünkről, Tóth Szusanna a cigánymissziókról ír. Cséfalvay Zsolt pozsonyi logopédus a hívószavak köré csoportosította mondani-valóját, Kelemen Zsófia somorjai szociológus körkérdésre válaszol, és közli a lap László Béla nyitai gondnok portréját is.

Az idei szám is elérhető az interneten: <http://kalvincsillag.majus22.org>.

Miatyánk

Amilyen egyszerű az Úr Jézus által felmutatott imádságminta, legalább olyan gazdagsággal és mély értelemmel bír. Bizonyítják ezt Cseri Kálmán magyarázatos igehirdetései, amelyek szintén jól jellemezhetők imígyen: amilyen egyszerűek, olyan nagyszerűek.

Aki elolvassa őket, megtudhatja: a hívők realiták, a mindennapi kenyér sokkal többet jelent az edelnél, van rossz ajándék is, nincs hívői cselekvési minimum; mi a hívők adventi kiáltása, mitől testvér a testvér, hogyan működik a megbocsátás, mit jelent Isten nevének a megszentelése (avagy megszenteltelenítése).

Olvashatunk Isten királyi uralmáról (mégis: alkalmazottunkká váló lefokozásáról), a langyos vallásosság és az elkötelezett Isten-fiúság közti különbségről, az engedmesség áráról (ami nem ijesztgetés). S aki így tesz, találhat kis fogódzót eljutni a Krisztusban való békesség állapotába.

(Harmat Kiadó, Budapest 2012)

Könyvajánlat

Az ipolysági Keresztyén Magvető internetes könyvesbolt az alábbi könyveket ajánlja olvasóink figyelmébe:

2013-as fali- és asztali naptárak

Elizabeth George Speare: Ércij (recenziója a Kálvinista Szemle szeptemberi számában volt olvasható)

Tóth-Máthé Miklós: Öt kenyér és két hal – Novellák bibliai témákra

Philip Yancey: Mire megyünk Istennel? – Bizonyágtételek Kínából

Miklya Luzsányi Mónika: Macskaút – ifjúsági regény

Francine Rivers: Kimondatlanul – Bet-sabé története

Max Lucado: Félelem nélkül

Péter Miklós: Genfi gyülekezeti rend-tartás

A könyvesbolt honlapján (www.magveto.sk) megtekinthető a teljes kínálata, esetleg kérje az aktuális könyvlistát a Református Lelkeszi Hivatal címén (Móricz Zsigmond utca, 936 01 Šahy).

Feladvány

Hol van a Bibliában megírva a Miatyánk hosszabb változata?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **január 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

Az októberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint az *ApCsel 6,4*-ből származik a recenzeált könyv címe.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Csáji István** (Nagyida), **Hurák Éva** (Szalóc) és **Nagy Gyöngyvér** (Pozsonyeperjes). Mindhármán Szikszai György *Keresztyéni tanítások és imádságok* című könyvét kapják ajándékba.

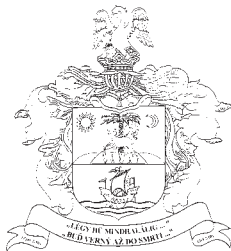
Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Bibliaolvasó kalauz

BIBLIAOLVASÓ KALAUZ

A 2013. ÉVRE

Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Immáron hetedik alkalommal vehetik kézbe egyházunk bibliaolvasó tagjai a napi ige jobb megértését szolgáló, a jövő évi újszövetségi részeket magyarázó Bibliaolvasó kalauzt. A kötetet Somogyi Alfréd apácaszakállasi lelkipásztor szerkesztette, aki az alábbi szerzőket nyerte meg egy-egy havi rész magyarázatának az elkészítésére: Pólya Katalin (Párkány), Sebők János (Mad), Révész Tibor (Zselíz), Szénási Lilla és Szilárd (Martos), Varga László (Lakszakállas), Czinke Tímea (Bátorkeszi), Vámos Béla (Felsőpatony), Sasák Attila és Ilona (Kamocsa), Tanító Péter és Viktória (Csalóközarányos–Ekel), Kassai Gyula (Léva), Lévai Attila (Csicsó), illetve a decemberi magyarázatokat maga írta.

A Bibliaolvasó kalauz ára változatlanul két euró, és a lelkeszi hivatalokban juthatnak hozzá az érdeklődők.

Az oldal anyagát írta: **A. Kis Béla**

A barsi egyházmegyéhez tartozik a hontfüzesgyarmati gyülekezet. A 2011-es népszámlálás szerint a község 568 lakosából 113 személy vallotta magát reformátusnak. A gyülekezet lelkipásztora már tizenöt éve *Csernyikné Tóth Magdaléna*, akit még mint kezdő teológushallgatót, 1997. január 1-jei hatállyal bíztak meg a szolgálattal. Tíz éve beszélget a nemesoroszi és a nagypeszeki gyülekezetet is.

A hontfüzesgyarmati gyülekezet a kisebbek közé tartozik – mondja a lelkipásztor, hozzátéve, hogy ez nem volt mindig így. A múlt század elején még kilencszáz tagot számlált a közösség, ma a választók névjegyzékében hatvanhárom név szerepel. Az elmúlt száz év apadásának megvan a magyarázata. Az első okok között szerepel az, ami a Garam menti nép számára áldást, de egyúttal átkot is jelentett: a termőföld. A 20. század elején nemcsak a községben, de a környékbeli településeken is kezdett jellemzővé válni az egykezés. Majd 1947-ben következett a lakosságcsere, ami a gyülekezet jelentős részét érintette. A református közösség csökkenéséhez hozzájárult az urbanizáció is: a jobb megélhetés végett sokan városokba költöztek. Jelenleg pedig nem kötnek házasságot a fiatalok, kevesen vállalnak gyermeket, sokan pedig elidegenedtek nemcsak a templomtól, hanem Istentől is – teszi hozzá Csernyikné Tóth Magdaléna.

Pedig a református ősök még egy erős gyülekezet számára tervezték a templomukat... Az elnéptelenedéssel nem számoltak – aránylag nagy templomot és parókiát építettek. Hogy hány férőhelyes volt eredetileg a templom (több százan elférnének benne), azt már nehéz megállapítani, mert a II. világháború idején az orosz katonák nagyon sok padot elégettek. Az ingatlanok fenntartása mára viszont gondot jelent a kicsi gyülekezetnek, melynek többségét idős emberek teszik ki.

Felvetődik a kérdés, hogy milyen lehetőségek vannak mégis a gyülekezetben. – Hát nagyok nincsenek – mondja szomorúan a lelkipásztor. – Megtartjuk az istentiszteleteket és a bibliaórákat. Az, hogy mennyien jönnek el, még az időjárástól, az évszakoktól is függ, sőt még attól is, hogy a templomban vagy a gyülekezeti teremben van-e az alkalom. Átlagosan tizenhatan járnak, a bibliaórákra még kevesebben. Mint minden gyülekezetben, itt is van egy mag, amelyre lehet számítani: ott vannak a templomban, a bibliaórákon, kiveszik részüket a szeretetvendégségek megszervezéséből, a templomi takarításból.

Az elmúlt évben volt konfirmáció, ám szomorú tény, hogy legközelebb előre-

Isten kegyelmére szoruló kis gyülekezet HONTFÜZESGYARMAT FOGYATKOZÁSA

láthatólag csak hat-hét év múlva lesz – mondja a lelkész. Eddig voltak gyermek-istentiszteletek, kátéoktatás is, most már ez sincs. Maradt a családlátogatás. Az elmúlt esztendőben a közösség megerősítése céljából szerveztek egy nyárázó alkalmat kint a szabadban. A községben november elején már több éve ökumenikus alkalmat tartanak (az evangélikusokkal és a katolikusokkal közösen) a temetőben.

Nagy lehetőségeik nincsenek, de próbálkoznak; és ami tőlük telik, megteszik. A lelkipásztor az egyik tanulmánya kapcsán megpróbált különféle projekteket megvalósítani a gyülekezetben. Meglátogatták az időseket, vetítettek filmet, voltak nagy beszélgetések, kultúrműsor, énektanulás, kézműves-foglalkozás stb. Két alkalommal tartották meg a projektet – a karácsonyi és a húsvéti alkalomra való készülődés jegyében. A hat- és négyhetes időszakban programok voltak az idős emberek számára, és meg is látogatták őket a gyülekezeti tagok bevonásával. Tavaly hat alkalommal (az ünnepek előtt) gyülekezeti lapot is kiadtak, így próbálták felhívni a figyelmet az egyes ünnepekre.

A lelkipásztor azonban szomorúan összegzi, hogy a próbálkozásoknak sajnos nincsenek látható eredményei, mert nem lettek többen sem az istentiszteleten, sem az ünnepi alkalmakon. Már azt is nagy eredménynek tartja, amikor valaki azt

jába. Rá kellett döbbernük – és ezt meg is mondták –, hogy azért nem is olyan könnyű bekapogtatni a családokhoz...

Vannak-e építkezési tervei a gyülekezetnek, vagy csak a lelki erősödéssel lehet gondolni? – vetődik fel a kérdés. – Meg kellett tanulnom, hogy ne panaszkodjak – gondolkodik el a lelkész. Meg kellett értenem, hogy Isten kegyelméből élünk. Tavaly a korinthusi levélből vett vers volt az évkezdő igénk: „*Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz*” (2Kor 12,9a). És ezt valóban megtapasztaltuk akkor is és ma is. Anyagi problémákkal küszködő kis gyülekezetben lenni áldás is lehet, mert az ember megtanul még jobban Istent bízni és az ő kegyelmére hagyatkozni. Nagyon sokszor meg kell tapasztalnunk, hogy nincs „emberünk”, nincsenek anyagi javaink, várunk kell a segítségre. Tervezni ugyan tervezzük, de azokat anyagi hiányában sokszor nem tudjuk megvalósítani, de ott van az Isten kegyelme. Úgy próbálok nézni a rám bízott gyülekezetekre, hogy őket Isten adta, hogy hitben növekedjek én is – mondja a lelkipásztor.

Tavaly elkezdték a templom nyílászáróinak a cseréjét: két bejárati ajtót és öt ablakot cseréltek ki. Idén sor került a parókián (csőtörés miatt) a fürdőszoba felújítására és a hálószoza ablakainak a cseréjére is. Folytatni kellene az ablakcserét

A hontfüzesgyarmati református templom

mondja, hogy miután végignézte a Jézus életéről szóló filmet hazament, és a Bibliájából elolvasta a passiói történeteket. Ebben a kicsi gyülekezetben a lelkipásztor szerint az is eredmény, ha a hívek elmennek a meghirdetett evangelizációra, ha rendszeresen eljárnak a bibliaórára, vagy hogy a projekt által a gyülekezeti tagok betekintést kaphattak a lelkész munká-

mind a templomon, mind a parókián, de az anyagiak határt szabnak a vágyaiknak.

– Bízunk abban, hogy Isten megsegít minket munkálkodásainkban, mert tudjuk, hogy az ő segítségével hatalmas dolgok születhetnek, és kapaszkodunk az igébe: *Elég neked az én kegyelmem* – zárja a beszélgetést Csernyikné Tóth Magdaléna.

Iski Ibolya

Hivatásomból kifolyólag a közelmúltban egy szakmai konferencián vehettem részt, amelynek témája a magzati fejlődés egyes kérdései voltak. Az elhangzott előadások elgondolkodtattak, és rá kellett döbbenem, hogy Gyökössy Endre mennyire pontosan és találóan fogalmazott az anyaméhben töltött kilenc hónappal kapcsolatban a *Nem lehet elég korán kezdeni* című könyvében.

A fejlődéslélektannal foglalkozó szakirodalom általában nem fordít különösebb figyelmet a prenatális életszakaszra, legtöbbször a születéstől kezdve tanulmányozzák a fejlődést. Modern módszerek alkalmazásával manapság a kutatók részletes képet kezdenek kapni arról, hogy a magzat milyen érzékelési képességekkel rendelkezik.

A Szentírást olvasva tudósítást kapunk két várandós nő, Mária és Erzsébet találkozásáról. A híres vizitáció egyik mozzanata az, amikor is Mária méhében megmozdult a magzat (Lk 1,41). Károli Gáspár ezt így fordítja: „a magzat repese az ő méhében”. Emberi nyelven ezt a jelenséget, ezt a csodás pillanatot nagyon nehéz leírni. Prohászka Ottokár ekképpen ír Mária és Erzsébet találkozásának eme rejtett pillanatáról: „Miután Mária az angyaltól megtudta, hogy meddősege ellenére, idős rokona, Erzsébet is gyermeket vár, Mária azonnal útnak indul hozzá, hogy megoszthassa vele örömét. Találkozásukkor megmozdult Erzsébet szíve alatt gyermeke. A két magzat, mintha már az anyaméhben felismerné és üjongva köszöntené egymást. Ezzel a gyönyörű jelenettel a Biblia hitet tesz amellett, hogy az emberi élet a fogantatás pillanatától kezdve szent, valóban emberi élet és ezért sérthetetlen.”

Ez a gondolat summázza, hogy létezik egyfajta prenatális interakció, a méhen belül fejlődő gyermekek kommunikálnak egymással. William MacDonald a kommentárjában ezt azzal magyarázza, hogy ez a jelenség „a meg nem született előfutár titokzatos, akaratlan válasza volt a meg nem született Messiás érkezésére”. Varga Zsigmond kommentárjában a két nő találkozásával kapcsolatban egyfajta reaktív viselkedésről ír: „A két nő találkozásakor Jézus leendő anyjának közeledtére és megjelenésére üjongva ad választ a születendő útkészítő.”

Mária és Erzsébet találkozását többen is megfestették, noha a vizitáció nagy titkát egyik művész sem tudta megörökíteni. A reneszánsz hatással bíró, *Mária látogatása Erzsébetnél* című kép azt a

MÉHÉBEN MEGMOZDULT A MAGZAT

Egy esemény a teológia, a festészet és a prenatális pszichológia fókuszában

meghittségig bensőséges eseményt jeleníteni meg, amelyről Lukács evangéliuma ad tudósítást. A festmény alkotója, M. S. mester, a néző számára világosan érzékelteti a két asszony – gyermekeik jövődő sorsát is magába foglaló – bonyolult kapcsolatrendszerét. Erzsébet, aki Keresztelő Jánost hordja méhében, idősebb létére is alázattal emeli meg és vonja arcához a várandós Mária engedékenyen feléje nyújtott kezét; miközben másik kezének ujjaival finoman megsimogatja

M. S. mester: Mária látogatása Erzsébetnél (1506)

Mária büszkén domborodó hasát. Anatómiai pontossággal kidolgozott mestermű.

Idekívánczik Szathmáry Sándor meg látása: „Erzsébet szinte felszisszen, amikor észreveszi, az én Uramnak az anyja jön hozzám. Igen, a nagy jön a kicsihez,

Giotto di Bondone: Vizitáció

a kisebbhez, mert a Nagy titka éppen a szolgálatban van. Ez az új nagyság jelenik meg már a kezdet kezdetén a két asszony találkozásának a pontján.”

Giotto di Bondone firenzei festő, aki ugyan nem rendelkezett anatómiai és műszaki ismeretekkel, azonban nála az emberi érzelmek megragadásának és az élet jelentőségének sokkal nagyobb szerepe volt. A modern művészek gyakran keresnek ihletet Giottonál, mert művészetében az emberi lélek olyan megközelítést találják, amely minden korban érvényes. Ezt láthatjuk a Scrovegni-kápolna *Vizitáció* című freskóján Páduban. Szembeötlő a késő gótika egyszerű vonal- és színvilága: Giotto jól érzékelteti Mária és Erzsébet szeretetteljes viszonyát, rokoni kapcsolatát. A két festményt együttesen szemlélve azt kell meg látnunk, hogy a várandósság (amit sokan terhességnek neveznek) sosem magánügy, hiszen Giotto festményén három kívülálló, ún. szemtanú is jelen van. Azonban vannak a várandósságnak olyan pillanatai is, amelyek magánügyet képeznek; ezt jeleníti meg M. S. mester képe is.

A magzati fejlődést sokan egyfajta biomedicinális folyamatnak tekintik, az ekképpen gondolkodók számára az abortusz nem jelent komoly etikai dilemmát. Azonban a gyermek életére nézve sok minden azon áll vagy bukik, hogy miként élte meg a méhen belüli kilenc hónapot. Sokan úgy gondolják, hogy az anyaméh maximális védettséget nyújt a fejlődő életnek, az anyaméh elszigeteli a világ zaját, és így ideális környezetet biztosít a gyermeknek. A tudósok azon a véleményen vannak, hogy maximális védettség nem létezik, a külső hatásokat kizárni lehetetlen, és sajnos ideálisnak egyetlen anyaméh sem mondható. Lehet, hogy e sorok sokakat megdöbbenetnek, ám jobb megdöbbenni, mintsem félrevezetettnek lenni...

Hány magzatnak van ma esélye üjongva megmozdulni az anyaméhben? A Messiás jelenlétét a magzatok is érzékelik (akik ugyan bűnben fogantak). A még meg nem született életnek számára ezért Isten jelenléte és közelsége nem egyfajta tanítás, hanem valóság. Dávid fokozza a felismerést: „Gyermekek és csecsemők szája által is építéd hatalmatat ellenfeleiddel szemben...” (Zsolt 8,3a).

Gaspárecz Tihamér

Az International Bulletin of Missionary Research, a világ egyik meghatározó missziológiai folyóiratának ez évi áprilisi számában részletesen tárgyalták a koreai missziós mozgalmat. A szerzők megpróbálták különböző szempontokból leírni a koreai egyház missziós orientációját. Úgy látszik, a világ egyházai intenzíven figyelik nemcsak az egyház hatalmas növekedését Koreában, hanem annak missziós vállalkozását, igyekezetét és lelkesedését is.

A koreai egyház a létrejötte után szinte azonnal missziós elkötelezettségű lett. A koreai keresztyénség missziói szempontjának meghatározó jellemzője volt, hogy már a kezdetektől nagyon aktív volt a misszionáriusai munkába állítása. Az 1907-es nagy ébredés évében a presbiteriánus misszionáriusok és a koreai presbiteriek Phenjanban megalapították az úgynevezett Dok No Hoet, a Koreai Presbiteriánus Egyház (az európai református egyházak teológiájának a tradícióját képviseli) egyesített egyházmegyét: hét férfit szenteltek fel, ők alkották a koreai származású lelkészek induló csapatát. **Lee Ki Pung** volt egyike a hét lelkésznek. Őt elküldték Korea déli részének legnagyobb szigetére, Chejuba, hogy ott kezdjen missziós munkába. 1908-ban a koreai metodisták Chientaóba (kínai terület volt a koreai határ mentén, ahol nagy számban éltek koreaiak) küldték az első misszionáriusukat, ahol létrejött egy missziós társaság.

1909-ben a koreai lelkészek második csoportját szentelték fel, és **Choi Kwan**

Lee Ki Pung és családja

A KOREAI EGYHÁZ ÉS A MISSZIÓ

Remeteországból az ország szolgálata

Heult elküldték az oroszországi Vlagyivosztkba, hogy ott álljon munkába a koreai emigránsok között. Ugyanabban az évben a presbiteriánus egyház **Han Suk Jint** Tokióba küldte, hogy a Japánban élő koreai diákok között dolgozzon. 1911-ben a koreai metodista misszió közös munkát javasolt Japán területére. Így jött létre az egyezés: a presbiteriánus és a metodista lelkészek két-három évente egymást váltva szolgáltak. Azok a presbiteriánus gyülekezetek pedig, amelyek képesek voltak a misszió kiadásait támogatni, külön hálaadó gyűjtést szerveztek. A külmisszió azóta is nagyon hangsúlyos munkaterülete a Koreai Presbiteriánus Egyháznak.

Misszionáló ország

1912-ben a KPE megalapította az egyetemes zsinatát. Ezzel egy időben elindított egy szisztematikusabb missziós vállalkozást, túllépve a Koreai-félsziget határain. Az egyetemes zsinat felállított egy külmissziós bizottságot, hogy segítse a missziót Shandongban, Kelet-Kínában. 1913-ban a KPE missziós bizottsága három misszionárius családot küldött Shandongba, így ez lett a koreai egyház első valódi külmissziós állomása. Ezzel a tettel a koreai egyház misszionált egyházból missziós egyházzá lépett elő!

Korea többé már nem misszionáriusokat fogadó ország, hanem az Amerikai Egyesült Államok után a második ország a világon, amelyik a legtöbb misszionáriust küldi szerte a nagyvilágba. A tények azt mutatják, hogy a 19. században Anglia vezette a missziós munkát, a 20. században az Amerikai Egyesült Államok, de a 21. században Koreáé lesz a döntő szerep. A statisztika szerint 2011-ben csaknem húszezer koreai misszionárius dolgozott a világ 169 országában. Majdnem a fele Ázsiában dolgozik (47,3 százalék), negyede (24,3 százalék) pedig keresztyén többségű országokban. A misszionáriusok túlnyomó többsége (90,7 százalék) a hagyományos külmissziói munkakört végzi, amilyen az egyházalapítás (46,2 százalék), az egyházi munkások nevelése (23,7 százalék), az oktatás (9,5 százalék), a teológiai oktatás (5,3 százalék), a vándorevangelizáció (4,2 százalék) és a

bibliafordítás (1,8 százalék). A maradék (9,3 százalék) az egészségügyben, a humanitárius szolgálatokban, közösségek fejlesztésében, adminisztrációban vagy a tagság szolgálatában szorgoskodik. 2012 júliusában a chicagói Wheaton College-ben a 7. Koreai Világmissziós Konferencián 2500 misszionárius gyűlt össze buzgó imádsággal a világ evangelizálásáért.

Eszkhatologikus perspektíva

A koreaiak több megrendítő eseményt éltek át történelmük során, amelyek eredményeként sok koreai arra kényszerült, hogy szétszóródjon a világba. 1903-ban például több mint hétezer koreai dolgozott a Hawaii-szigeteken a cukornádültetvényeken. 1905-ben több mint ezren szerződtek a mexikói henequenfarmokra. 1937-ben közel 200 ezer koreait a szibériai Maritime Province-ből erőszakkal Közép-Ázsiába telepítettek. 1945-ben a II. világháború alatt pedig több mint nyolcmillió munkanapra kényszerültek Ázsia csendes-óceáni területein.

A japán megszállás alóli felszabadulás után is felgyorsult az elvándorlás a politikai és társadalmi felfordulás miatt, ideértve a koreai háborút is. Ezt követően a katonai diktatúra és a vietnami háború tovább sodorta a koreaiakat a tengerentúlra. Később ez a szétszórás különböző okokból és esetekben folytatódott: ápolóknak és szénbányászoknak mentek Európába, mezőgazdasági munkásoknak Dél-Amerikába; a tengerentúli befektetések, az építkezés fellendülése Közép-Keleten szintén vonzották őket, illetve a koreai diákok előzőnlőtték a külföldi egyetemeket. Jelenleg a koreai a világ egyik legszétszóródottabb népe (7,2 millióan élnek idegenben a 75 milliós nemzetből).

A koreai keresztyének mégis szívesen azonosítják ezt a megrendítő történelmet Isten csodálatos munkájával, ami a világ missziójáért történt. Soha sem könnyű idegenként élni idegenben, de ők önmagukat a bibliai személyekkel (Ábrahám, József és Dániel) azonosították. Értelmezésükben a jelen kímeletlen valósága – amit idegen földön való szenvedés és sok viszontagság, valamint az otthon maradt családtól való

A KOREAI EGYHÁZ ÉS A MISSZIÓ

Remeteországból az ország szolgálata

fájdalmas különélés jellemez – lelkiileg úgy tűnik fel, mintha részesei lennének a pusztai vándorlásnak, a Szentföldre érkezés közeli reményében; ami eszkhatalogikus perspektívát teremt számukra. A jelen szenvedései csupán nehézségnek tűnnek az új menny isteni áldásaihoz képest. Isten áldásában a szenvedés a lelki karakter elkerülhetetlen jellemzője, ezért a szétszórtság valójában jó hír a népek számára. Ha csak emberi szempontból nézzük, hazájuk és családjuk elhagyása tragikus a koreaiaknak, de ha Istennek a világot megmentő perspektívájából te-

Misszionáriusok felemelt karokkal imádkoznak a világ evangelizálásáért az idei, 7. Koreai Világmissziós Konferencián (Wheaton College, Chicago, Illinois, USA).

kintünk rá, akkor ez a helyzet egy lehetőség az Isten országa munkájában való részvételre.

Mellesleg ezek az elvándorlások mind az utóbbi százötven évben történtek, ez az időszak nagyjából egybeesik a protestáns keresztyénség felvételével és fejlődésével Koreában. Ahova koreai emberek mennek, oda a koreai egyház vezetőket, lelkészeket és misszionáriusokat is küld. Mindenütt található koreai templom, még olyan különös helyeken is, mint Teherán, Quito, Biskek, Isztambul vagy Dhaka. Majdnem 5500 a koreai diaszpóraegyházak száma. Egy népszerű mondás így járja közöttük: „A kínaiak vendéglőt, a japánok gyárat, a koreaiak templomot nyitnak, ha külföldre kerülnek.” Sok keresztyén Isten megváltó tervét látja ebben, s nekik részt kell venniük Isten missziójában, a *missio Dei*-ben. Hitük szerint Isten vezérli őket misszionáriusi célok felé.

Az idegenek befogadása új jelenség

A keserű történelmi tapasztalatok során a koreaiak megtapasztalták az áldo-

zathozatal, a megpróbáltatás és a nehézség terhét, és ez a lecke a koreai egyházat arra indította, hogy gondoskodjon a Koreában élő idegenekről. Jelenleg több mint 1,2 millió idegen él Koreában, akik sok országból jöttek, az ott-tartózkodásuk célja is különböző. Az asszimilációjuk gördülékenyen megy: először mint turisták (tehát mint vendégek) vannak jelen, majd tanulókként vagy üzletemberekként (vagyis már mint felebarátok), végül már családtagokká válnak a koreaiakkal való vegyes házasságok révén. Ez a jelenség megdöbbentette a koreaiakat, mivel ők rendszerint egy homogén környezetben nőttek fel, a multikulturális valóság minden komplexitása és kihívása nélkül.

Néhány missziológus és egyházi vezető szerint ez a helyzet kiváló lehetőséget teremt az evangelizációra. Eddig sok koreai egyház bekapcsolódott a külföldiek misszionálásába a saját kontextusukban, különösen a vendégszeretet kinyilvánításában az emigránsok felé.

Az 1990-es évek óta sok egyház szolgál az idegen munkavállalók között. Néhány egyház meghívja őket a koreai nyelvű istentiszteletre, ahol tolmácsot biztosítanak a számukra. Az istentisztelet után közös étkezésre hívják őket, és orvosi, anyagi vagy jogi téren segítenek. Más templomok megosztják az istentiszteleti helyet, hogy saját szokásuk és nyelvük szerint gyakorolhassák hitüket. Néhány missziós intézmény koreai nyelvtanfolyamot indít, kulturális programokat szervez, vagy ingyenes jogi tanácsot nyújt. Szakemberek (orvosok, fogorvosok) megvizsgálják a munkásokat. Néhány intézmény teológiai programokat nyújt a megtért külföldieknek, és misszionáriusként küldi őket vissza a saját népük közé. Jelenleg közel ötszáz olyan

Önkéntes orvosok kezelik az idegen munkásokat és családjaikat.

egyház és misszionárius szervezet van Koreában, amelyek foglalkoznak az emigránsokkal. Ezek a missziós tevékenységek vendégszeretetről tanúskodnak: a koreai egyház az idegenek számára megkönnyíti az életet, és megmenti őket, nehogy társadalmilag marginalizálódjon a helyzetük.

Misszió nélkül nincs egyház

Itt meg kell említenem a koreai missziós mozgalom egyik hátulütőjét is. Itt az ideje, hogy a koreai protestáns egyházak újragondolják a misszió értelmezését a globális egyház keretei között. A koreai egyház hajlamos arra, hogy misszió alatt csak az egyház egy-egy programját értse. Manapság a helyi gyülekezetekben ezt értik modern vagy divatos irányzatnak. A gyülekezetek tevékenységének a missziói címért, annak ürügyén, hogy Isten országát terjesztik, de még csak szó sincs magáról a misszióról. A misszió egyedüli kezdeményezője és forrása Isten. David J. Bosch a lényegre tapintva mondja, hogy „*a misszió első sorban és végső soron a Szentháromság Isten munkája a világért, aki teremtő, megváltó és megszentelő Isten.*” Eszerint a misszió Istennek a munkája. Ezt látva a koreai egyház számára szükséges a missziós érdeklődési kör növelése, fejlesztése és meghatározása egy globálisabb értelmezésben, Isten országának a viszonylatában, az egyház céljainak szélesítésével – a helyi közösségből Isten országává, a mi templomunkból Isten egyházává válva.

Amikor a Bibliát a misszió szempontjából olvassuk, hamar nyilvánvalóvá lesz, hogy Isten egyedülálló módon hozta létre a missziót. A misszió szerzője Isten, míg a történelem és az egész világ az ő missziójának színtere, ahol Ő választja ki a színészeket és írja a darabot. Most már a koreai egyháztól függ, hogyan válaszol és reagál Isten hívására. Emil Brunner helyesen mutat rá, hogy „*ahogy nincs tűz égés nélkül, úgy egyház sincs misszió nélkül.*”

A koreai egyház nem felejtetheti el a koreai misszionáriusok véres áldozatát és azt, hogy az egyház a kezdetek kezdetétől missziós céllal alakult. Ezért a koreai egyháznak mindenekelőtt arra kell törekednie, hogy végezze ezt a szent, befejezetlen feladatot, mégpedig több alázattal és érzékenységgel.

Park Sung Kon

A bölcs az, aki...

„Amikor Jézus megszületett a jú-deai Betlehemben Heródes király idejében, íme, bölcsök érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, és ezt kérdezték: »Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt.«” (Mt 2, 1–2).

Ha szeretnél bölcs lenni, akkor ugyanazt kell neked is tenned, amit a bölcsök tettek. Először is, ők az igazság keresői voltak. Valóban akarták tudni az igazságot. Nem hagyták magukat eltántorítani.

Látjuk, ahogyan kérdezik: „Hol van a zsidók királya, aki most született?” Az egyedüli módja, hogy tudhatták ezt az igazságot, hogy tanulmányozták az Írásokat. Ez az egyedüli módja annak, hogy ismerték a próféciát, mely szerint egy Messiás, egy Megváltó, a Krisztus születik meg.

A bölcs ember ma is Jézust keresi. Te keresed Jézust? Tulajdonképpen kétféle ember létezik, ha az

igazság kereséséről beszélünk: spekuláns és kereső.

A spekuláns azt mondja: Igen, akarom tudni, hogy mi az igazság – de nem tesz semmilyen valódi erőfeszítést, hogy megtalálja. Nem keresi az igazságot, hanem feltételezget. Ilyeneket mond: Tudod, szeretek úgy gondolni Istenre, mint...; valóban segít, ha azt gondolom Istenről, hogy...

Azonban igazából egyáltalán nem számít az, hogy mit gondol Istenről! Ugyanis egy spekuláns gondolhat úgy is Istenre, mint a hónyuszi, vagy Elvis, vagy egy ember a Holdon: bárhogyan.

A kereső emberek azonban veszik az időt és a fáradságot, hogy felfedezzék az igazságot. A Biblia azt mondja, hogy ha teljes szívvel keressük Jézust, megtaláljuk Őt. Ha arra fókuszálsz, hogy megtaláld Őt, nem tudod elszalasztani. Ha valóban meg akarod találni, Isten nem engedi, hogy elszalassz.

Rákos Loránt KARÁCSONY SZENTJE

*Csak halkan..., halkan a fájó szóval,
Könnyetek még fedjétek a hóval...
Csak sírjátok csöppnyi suttogással,
Hisz még csak most telik el anyjával!*

*Csak csendes, csak csendes hódolattal
Hulljatok Elé, ...nagy bánatokkal!
Még alszik, még szokja e világot,
Mielőtt megtörve Elé álltok...*

*Nézzétek..., kinn már mennyi harctusa!
Ő lehet... a teremtes Krisztusa!
Biz csak Ő lehet, kit Isten küldött,
Ki oltalmában megmenekültök!*

*Várjátok..., hisz még tájtékos gyermek!
S mosolyára már kezét emeltek...
Szeme gyöngyéből már most világlik:
Hogy értetek megyen a halálíg...*

A bölcsök készek voltak bármilyen messze elmenni, hogy megtalálják az igazságot. Ha te is erre törekszel, te is bölcsnek nevezetel.

(Rick Warren)

2012-ben a Kálvinista Szemle szerzői voltak

Ady Endre ♦ Friedrich Ahlfeld ♦ Ambrus Erika ♦ André János ♦ Antala Éva ♦ Áprily Lajos ♦ Johann Arndt ♦ Bánai László ♦ Básti Péter ♦ Batta István ♦ Bédi József ♦ Bodnár Noémi ♦ Bógyi Csilla ♦ Bohák Réka ♦ Bokros Gyula ♦ Boros István ♦ Borsiczky Judit ♦ Borzy Bálint ♦ Brunácky Istvánné ♦ Buza Zsolt ♦ id. Cséplő Ferenc ♦ Csicsay Katalin ♦ Czákó Gábor ♦ Czibor Angelika ♦ Czinke Tímea ♦ Czinke Zsolt ♦ ifj. Demes Tibor ♦ Demes Tiborné ♦ Demjénné Kovács Erna ♦ Dobai Júlia ♦ Dobainé Kiss Ilona ♦ Dömötör Tibor ♦ Drenkó Zoltán ♦ Gustaf Edén ♦ Édes Enikő ♦ Egri Gergő ♦ Erdélyi Anita ♦ Erdélyi Géza ♦ Erdélyi Pál ♦ Erdélyi Szilvia ♦ Fazekas Ágnes ♦ Fazekas László ♦ Fazekas Zsuzsanna ♦ Fecső Yvett ♦ Fekete Ágnes ♦ Ferenc Éva ♦ Michal Gajdosóci ♦ Gál László ♦ Gaspárecz Tihámér ♦ Bob Gass ♦ Gebe László ♦ Géresi Róbert ♦ Gyökössi Endre ♦ Gyüre Lajos ♦ Fredrik Hammarsten ♦ Willi Hoffsummer ♦ Homoly Erzső ♦ Horváth Andrea ♦ Iski Ibolya ♦ Iván István ♦ Izsmán Jónás ♦ Pavel Jakobei ♦ Kalamár László ♦ Kálvin János ♦ Kassai Gyula ♦ Király Lajos ♦ A. Kis Béla ♦ Kis Lázár Bence ♦ Kis Lucia ♦ Kisé Búcsi Jolán ♦ Kiss Beáta ♦ Kiss Józsefné ♦ Kiss Lehel ♦ Kissné Békési Julianna ♦ dr. Körtvélyesi Rózsa Piroska ♦ Kovácsné Tímár Ildikó ♦ Kövér Erzsébet ♦ Kulcsár Eleonóra ♦ Lengyel Zoltán ♦ Lévai Attila ♦ Lukátsi Vilma ♦ Mécs László ♦ Conrad Mel ♦ Mészáros Erzsébet ♦ Miklós Zoltánné ♦ Mikos Annamária ♦ Mixtaj Johanna ♦ Molnár Árpád ♦ Molnár István ♦ Molnár Miklós ♦ Molnárné Miklós Malvína ♦ Molnár Zsuzsanna ♦ Nagy Gáspár ♦ Nagy Márta ♦ Nagyné Révész Andrea ♦ Nagy Zsolt ♦ Nátek Sándorné ♦ Nyéky Miklós ♦ Öllös Erzsébet ♦ Orémus Zoltán ♦ Oros Csaba ♦ Oros Márta ♦ Ashton Oxeden ♦ Pákolitz István ♦ Palcsó Attila ♦ Pápai Attila ♦ Park Sung Kon ♦ Arno Pöth ♦ Pusztai Zoltán ♦ Rác Hajnalka ♦ Radácsy Károly ♦ Rákos Loránt ♦ Reményik Sándor ♦ Révész Tibor ♦ Sajli Csaba ♦ Sallai Tibor ♦ Sándor Veronika ♦ Sebők János ♦ Sipos Béla ♦ Skarba Adrianna ♦ Somogyi Alfréd ♦ Somogyi Laura ♦ Johann Friedrich Starck ♦ Süll Kinga ♦ Süll Tamás ♦ Szabó András ♦ Szabóné Híres Erzsébet ♦ Szabóné Kozár Éva ♦ Szegi Sándor ♦ Jaroslav Széles ♦ Szenczi László ♦ Szökéné Orémus Zsuzsanna ♦ Szuhay György ♦ Tar Renáta ♦ Tarr Ferdinánd ♦ Tóth László ♦ Vámos Béla ♦ Varga László ♦ Zlatica Vasilová ♦ Vaszily Tímea ♦ Veres Piroska ♦ Rick Warren ♦ Weöres Sándor ♦ Zsámbok Piroksa ♦ Zsigmond István

Lapunk ez évi számaiban a fenti személyek tollából jelent meg írás. Az élőknek köszönetünket fejezzük ki, hogy gondolataikat közkinccsé tették, tudósításaikkal hozzájárultak egyháztagjaink jobb informáltságához, hiszen pozitív viszonyunk csak ahhoz lehet, amiről tudunk, amiről ismereteink vannak. A már elhunytaknak pedig azért vagyunk hálásak, hogy akár századok múltán is van „mondanivalójuk” a ma élő reformátusoknak.

Szerzőink növekvő száma, munkatársaink készsége (akik honorárium nélkül, valóban Isten dicsőségére dolgoztak) azzal a reménnyel tölt el bennünket, hogy lapunkat jövőre is meg tudjuk tartalmas írásokkal tölteni. Várjuk kézírataikat, akárcsak újabb szerzőkét: mindazokét, akik úgy érzik, hogy lapunk rovatai valamelyikébe illeszkedő anyaggal tudnak jelentkezni.

A szerkesztőség

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 35. ülésén, amelyre 2012. november 15-én Rimakokován került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

- Jóváhagyta a 33. és 34. ülés jegyzőkönyvét.
- Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyház-megye esperese 2012. október 1-jei hatállyal a Felsőcsáji Református Egyházköz-ség helyettes lelkészévé Miroslav Varga lelkipásztort jelölte ki.
- Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyház-megye esperese 2012. október 8-ai hatállyal a Petőszinyei Református Egyházköz-ség helyettes lelkészévé Miroslav Varga lelkipásztort jelölte ki.
- Jóváhagyta, hogy egyházunk bélyeg-zőregisztert hozzon létre. A Zsinati Tanács felkéri Rákos Loránt zsinati tanácsost, állítson össze egy kritériumrendszert, amely-nek az egyház bélyegzőinek meg kell felelniük.
- 2000 euró kölcsönt hagyott jóvá a Nagymihályi Református Egyházmegyé-nek, hogy a Fiat Punto szolgálati autót megvásárolhassa.
- Az Európai Protestáns Egyházak Kö-zössége (GEKE) délkelet-európai munka-csoportjába Erdélyi Pál vágfarkasdi és Görözdí Zsolt dunaszerdahelyi lelkipász-tort delegálja, akik 2018-ig fogják képvise-lni egyházunkat ebben a munkacsoport-ban.
- Engedélyezi, hogy a Re-Mi-Dia non-profit szervezet a Közalap egyházépítő ke-retekből a Református nyugdíjasok konfe-renciájára kapott 700 euró támogatást 2013. június 30-ig használhassa fel.
- Hozzájárult Végső László megválasztásához a Megyeresi Református Egyház-községbe.
- Az Ungi Református Egyházmegye elnöksége az egyházmegyei tanács határo-

A Zsinat a VIII. ciklusa 7. ülésén, amelyre 2012. november 15-e és 17-e között Rimakokován került sor, az alábbi határozatokat hozta:

- Elfogadta a 6. ülés jegyzőkönyvét.
- Jóváhagyta a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház szabályzatát a lelkész-továbbképzés rendjéről.
- Úgy határozott – értelmezve az egy-házi tisztségek betöltéséről szóló 3/2007-es számú törvényt –, hogy a társult anya-egyházközségek egy szavazattal rendel-keznek, majd első és második olvasatban jóváhagyta a megnevezett törvény módo-sítását (*jelen számunk melléklete – a szerk. megj.*).

A ZSINATI TANÁCS 35. ÜLÉSÉRŐL

zata alapján 2012. november 5-én kelt fel-terjesztésében kérte a Zsinati Tanácstól, hogy az egyházmegyének a ZST-55/2010-es számú határozat alapján folyósított 15 335 euró kölcsön teljes összegét és ka-matát engedje el. A Zsinati Tanácsnak nincs módjában a kölcsön visszafizetését elen-gedni, az egyházmegye a Közalap építke-zési keretéből kérhet támogatást (amit a kölcsön visszafizetésére használhatna fel).

– Tóth Zsuzsanna katechéta 2012. no-venber 15-én a Zsinat lelkészsképesítő bi-zottsága előtt lévitavizsgát tett. A Zsinati Tanács 2012. december 1-jei hatállyal lé-vitaként alkalmazza őt, és kirendeli lévi-tai szolgálatra a cigánymisszió területére. Közvetlen felettese Molnár Árpád zsinati tanácsos, püspöki titkár, a missziói bizott-ság koordinátora.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Padányi Református Egyházközség elcserélje a tu-lajdonában levő, a padányi kataszterben fekvő, 73-as számú, 17 árnyi telkét László Loránt és felesége, Regina 34 árnyi tel-kéért, amely a böggellői kataszterben van.

– Éles György prágai lelkipásztor mun-kaszerződését 2013. január 1-jei hatállyal meghatározatlan idejűre módosítja. A prá-gai gyülekezet helyzetével kapcsolatban javasolja, hogy indítsa be az egyház bejegy-zését Csehországban.

– Vörös Mária takarítónő munkaszerző-dését 2013. január 1-jei hatállyal meghatá-rozatlan idejűre módosítja.

– Pál Bertalan lévita munkaszerződését 2013. január 1-jei hatállyal meghatározat-lan idejűre módosítja.

– Mivel Süll Kinga egyházzenész igaz-gatói kinevezése lejárt, a Zsinati Tanács pályázatot ír ki az egyházzenei osztály igazgatói posztjára.

– Tudomásul vette, hogy Mária Meňky-ová, a Nagymihályi Református Egyház-megye esperese 2012. november 9-ei ha-tállyal a Sárosmezői Református Egyház-

község helyettes lelkészévé meghatározat-lan időre Danuška Hudáková felsőrőcsei lelkipásztort jelölte ki.

– Hozzájárul Marek Kačkoš bezői lel-kipásztor megválasztásához a Pályini Re-formátus Egyházközségbe.

– A Szódói Református Egyházközséget 2012. december 1-jei hatállyal a Zselízi Református Egyházközség leányegyház-községévé minősíti.

– A Barsi Református Egyházmegye közgyűlésének indítványára az Oroszkai Református Egyházközséget a Kisölvedi Református Egyházközség leányegyház-községévé nyilváníti.

– Nem támogatja Antal Évának a Köz-alapról szóló törvény módosítására vonat-kozó beadványát. A bőrtőnmisszióknak je-lenleg is van lehetősége támogatást igé-nyelni a Közalap egyházépítő keretéből – akár az útiköltségek térítésére is.

– A 2013. évi Kirchentagon, amelyre május 1-je és 5-e között Hamburgban ke-rül sor, egy autóbusznyi delegátussal kí-vánja egyházunkat képviseltetni. A költsé-gek térítése érdekében támogatást fog igé-nyelni a testvéregyházaktól.

– Megbízta Géresi Róbert püspökhe-lyettest, hogy állítson össze egy csapatot, amely a következő ülésre konkrét javasla-tot tesz arra nézve, hogy hogyan jelenít-sük meg egyházunkat a Kassa – Európa kulturális fővárosa a 2013. évben projekt kapcsán.

– Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Ró-bert, a Gömöri Református Egyházmegye esperese 2012. november 13-ai hatállyal az Alsókálósai Református Egyházközség helyettes lelkészévé Szarvas László lelki-pásztort jelölte ki.

– 2013. január 1-jei hatállyal Beňadik Adrián barsváradai helyettes lelkipásztort áthelyezi helyettes lelkésszé az Abarai Re-formátus Egyházközségbe.

EGYHÁZUNK ZSINATA 7. ÜLÉSÉRŐL

– Elfogadta A heidelbergi káténak a Ge-nerális Konvent által felkért bizottság munkája során elkészült új magyar nyelvű szövegváltozatát hivatalos fordításként.

– Első és második olvasatban jóváhagy-ta a lelkészek választásáról szóló törvényt (*jelen számunk melléklete – a szerk. megj.*).

– Támogatja a Magyar Református Egyház Zsinatának összehívását 2013 jú-niusára a következő napirendi pontokkal: ünnepi istentisztelet, A heidelbergi káté új magyar fordításának elfogadása, a közös alkotmány módosítása, megemlékezés A heidelbergi kátéről (megjelenésének 450. évfordulóján).

– A Magyar Református Egyház 2013. évi Zsinatára a Zsinati Tanács magyar ajkú tagjait delegálja, vagyis a következő kép-viselőket: Fazekas László, Fekete Vince, Géresi Róbert, Porubán Ferenc, Molnár Zsolt, Nagy Ákos Róbert, Révész Tibor, dr. Bognár József, Kocsis Géza, Ujlaki Fe-renc.

– Kivizsgálja, hogy „A Szlovákiai Re-formátus Keresztyénség Megújulásának Konventjét” létrehozó és annak memoran-dumát aláíró lelkészi jellegű személyek magatartása összhangban van-e a lelkészi esküjükkal, és a vizsgálat eredményével (*Folytatás a 12. oldalon*)

EGYHÁZUNK ZSINATA 7. ÜLÉSÉRŐL

(Befejezés a 11. oldalról)

összhangban megteszi a szükséges lépéseket.

– A teológiai-etikai bizottság és a jogi bizottság állásfoglalását magáévá téve megállapítja, hogy „A Szlovákiai Református Keresztyénség Megújulásának Konventje” nevű alakulat református hitelveinkkel ellentétes eszméket vall. Ezért a Zsinat kéri a megnevezett alakulat létrehozóit, hogy haladéktalanul szüntessék be a „konvent” működését. Azt az evangelizációs és hitéleti megújulást szolgáló tevékenységet, amelyet részben felvállaltak, egy olyan egyháztestületi vagy társulati formában valósítsák meg, amely református hitelveinkkel és hitvallásainkkal, valamint egyházunk jogrendjével összhangban van, és alapszabályában nem vindikál magának olyan jogokat, amelyekkel egyházunk legitim szervei és testületei rendelkeznek. Az ilyen státútum alapján végzett református, evangelizációs és hitbeni megújulást célzó szolgálathoz a Zsinat Isten áldását kéri és kívánja.

– Megbízta a Zsinati Tanácsot, vizsgálja meg minden iratra és cselekményre kiterjedően, hogy történt-e olyan fogadalmasság, alkotmány- és törvénysértés, amely kimeríti valamely fegyelmi vétség tényállását.

– A Zsinat a ZS-30/2012-es számú határozat teljesítése érdekében eseti bizottságot hoz létre, melynek tagjaivá a következő személyeket választja meg: dr. Molnár János, Géresi Róbert, dr. Édes Árpád és Batta István.

– A ZS-15/2012-es számú határozat értelmében elfogadta az Ondava-hernádi Református Egyházmegye tanácsa vezetőinek egyházunk belső egységének megerősítésére vonatkozó nyilatkozatát.

– Jóváhagyta a Garanyi Református Egyházközség átlépését a Zempléni Református Egyházmegyébe. Az átlépés a gazdasági év lezárásával, 2013. január 1-jén válik hatályossá. A Zsinat felhívja az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperesét és a Garanyi Református Egyházközség lelkipásztorát, hogy – az egyházközségi közgyűlés döntésével összhangban – továbbra is biztosítsák a magyar ajkú református hívek számára a magyar nyelvű szolgálatokat.

– A Magyar Református Egyház alkotmányával kapcsolatosan jóváhagyta a Zsinati Jogi Bizottság által elkészített módosító szövegjavaslatot.

– Jóváhagyta a Szlovákiai Magyar Presbiteri Szövetség alapszabályát.

Húszéves a Partnerhilfe Egyre csökken az adakozók száma

2012. október 22-én és 23-án az Evangelische Partnerhilfe e. V. Bécsben tanácskozott a partneregyházai képviselőivel (öt ország tizennégy egyházának képviselője volt jelen, egyházunkból jelen sorok írója). A résztvevők megemlékeztek a Partnerhilfe húszéves fennállásáról, köszönet mondtak a támogatásért, beszámoltak a két évtizednyi együttműködésről, és megtárgyalták a radikális támogatáscsökkentésre érkezett reakciókat is.

A Partnerhilfe részéről elhangzott, hogy évről évre csökken az adakozók száma (főleg az elhalálozás következtében), így drasztikusan csökkennek a bevételeik is. A kölcsönös szolidaritás jegyében a megértésünket kéri, a segélyeket elosztó bizottságoktól pedig azt, hogy kellő bölcsességgel (valóban a rászorultsági állapotot vizsgálva) szűkítsék le a támogatottak körét. Rávilágítottunk, hogy a kelet-közép-európai protestáns egyházakban a rászorultság fogalma nagyon sajátos, mivel a keresetek átlagon aluliak. Minde mellett a csökkentett támogatásért is hálásak vagyunk, miközben az együttműködés fenntartásában reménykedünk.

Rákos Loránt

ÖTVEN ÉVE KONFIRMÁLTAK Öröm volt a találkozás Csicszerben

Fél évszázada tizenegy fiatal konfirmált Csicszerben, erre emlékeztek augusztus utolsó hétvégéjén. Voltak megpróbáltatások az elmúlt ötven év alatt, mind lelkileg, mind testileg! – vallotta meg beszédében **Szabóné Híres Erzsébet** (egyházunk első női lelkipásztora, aki ma Sóskezelőcén szolgál), majd hozzátette: Isten adott erőt mindnyájunknak megállni a hitben.

Az istentiszteleten **Molnár Zsolt**, a gyülekezet lelkipásztora Isten iránti hálaadással köszöntötte az egykori konfirmandusokat és az egybegyűlteket. Az egyházközség jókívánságait **Krajnyik Sándor** gondnok tolmácsolta, aki egy-egy emléklapot is átnyújt-

tott. Az egykori konfirmáló lelkipásztor, **Pándy Bertalan** levelét felesége olvasta fel, majd a jubiléumok kaptak egy-egy példányt eddig megjelent könyveiből. Végül újra megerősítést nyert a konfirmációi fogadalom, majd együtt járultak az úrasztalához az új kenyérért való hálaadás alkalmából. Nem feledkeztek meg négy elhunyt társukról sem: egyperces néma felállással, a temetőben virágok elhelyezésével és imádsággal emlékeztek rájuk.

–hl–

Népfőiskola Zemplénben MEGERŐSÖDNI A HITBEN

A Zempléni Református Egyházmegye a nyár derekán népfőiskolai képzést hirdetett meg presbiterok és gyülekezeti munkások számára, ami már évek óta szerepel a Sárospataki Református Teológiai Akadémia képzési formái között. Bár a zempléni egyházmegye gyülekezeteitől nincs messze a Bodrog-parti Athén, mindeddig nagyon kevesen jelentkeztek az említett felnőttképzésre. Így született meg a gondolat: az egyházmegyébe kell meghívni a képzést, helyszínt a gyülekezetek biztosítanak.

Az akadémia vezetősége nagy örömmel vállalta a székhelyen kívüli képzést. A jelentkezési lapok beérkezését követően ismét azt lehetett megélni – mondta **Molnár Elemér** esperes –, hogy Isten betölti reménységeinket, hiszen az eddig sokak előtt ismeretlen képzési formára szép számban jelentkeztek a zempléni egyházmegye gyülekezeteiből, sőt távolabbi gyülekezetből is. A jelentkezők a szeptember 9-ei ünnepélyes tanévnyitóra is meghívást kaptak (a Sárospataki Református Teológiai Akadémia rendszerváltást követő 20. tanévnyitója volt).

Október első vasárnapján Királyhelmeceken került sor az első képzési napra. A népfőiskola mintegy negyven hallgatója hit- és bibliaismereti, egyháztörténeti és -ismereti előadásokat, valamint gyakorlati bibliamagyarázatokat hallgat, s a képzési napok helyszínein a helyi gyülekezet istentiszteletén is részt vesz. A felsorolt tárgyakból is kitűnik és valószínűsíthető, hogy a résztvevők a közel egy éven át futó képzés során nagyobb rálátást nyernek egyháztörténetünkre, jobban meglátják a Szentírás összefüggéseit, illetve megerősödnek hitükben és hitvallásukban is.

Molnár István

Svájci precizitás és felkészültség Berekfürdön Határokon átnyúló bibliatanulmányozás

Berekfürdön a Megbékélés Házában szeptember 17-e és 20-a között már másodikban rendezték meg svájci és magyar lelkésznők szakmai továbbképzését, azaz a határokon átnyúló bibliatanulmányozást. A konferencia magyarországi szervezője *Csoma Judit* berekfürdői lelkész, svájci részről pedig *Karin Baumgartner* és *Elke Rüegger* voltak.

A továbbképzésen tizenkilenc személy vett részt (hét a magyarországi, négy a kárpátaljai, egy az erdélyi, egy a szlovákiai, hat pedig a svájci református egyházból). Mindennap reggeltől késő estig komoly bibliatanulmányozás, exegetálás töltötte ki az időt. A konferencia elején **Peres Imre**, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanára fejtegette Jézus gyógyítási történeteit. Világossá vált számunkra, hogy gyógyított és áldott; ez a két dolog szorosan összetartozott a gyógyítási történetekben.

A konferencia további napjain már konkrét történeteket elemeztünk külön munkacsoportokban (pl. a béna történetét a *Mt* 9, a vak történetét a *Mk* 8 alapján), és az egyik napra családi istentiszteletet terveztünk a *Mt* 19 alapján. Közben gazdagodhattunk kidolgozott hittanórás, vallásórás prezentációk által is. A továbbképzés szakmailag és időben is nagyon intenzívnek bizonyult, minden programján látható volt a svájci precizitás és felkészültség.

Antala Éva

Egynapos továbbképzés Komáromban Mások legyünk, mint a világ

Szeptember 19-én a pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházmegye lelkészi kara a Selye János Egyetem konferenciaközpontjában egynapos kötelező továbbképzésre jött össze, ahol három nagy előadás hangzott el. **Czinke Tímea** bátorkeszi lelkipásztor a *2Tim* 1,1–7 alapján megtartott nyitó áhítatában arra buzdított: legyünk mások, mint a világ fiai.

Molnár János dékán *Új irányzatok a keresztyén vallásokban és a religiozitás megnyilvánulásai jelenkorunkban* című előadásában megállapította: a 19. század második felétől a világ megállíthatatlanul elkezd szekularizálódni. Egyéni példákat (Martin Luther King, Koszuke) mutatott fel, és szólt a felszabadítás teológiájáról, a pünkösdistákról és a karizmatikusokról.

Karasszon István professzor *Igehirdetés öszövétségi textusra* című előadásában hangsúlyozta, hogy alapos exegézist végezzünk, hogy el tudjuk kerülni a rossz asszociációkat.

Kocsev Miklós témája *A lelkigondozás aktualitása* volt, s ezen „krizistudomány” kapcsán többek közt megállapította: Az egyház krízise a világgal való kapcsolat krízise; nem engedhetjük meg magunknak a distancia luxusát – hogy távolról nézzük, hogy elviszik tőlünk az embereket, mert nem tudunk velük találkozni.

–akb–

Karasszon István

Kocsev Miklós

Az építők emlékének adóztunk Százharminc éves az újlóti templom

Szeptember 23-án emlékezésre hívta a gyülekezetet a harangszó. A templom 130. évfordulóját ünnepelve az igehirdetés az *IKor* 16,13–14 alapján hangzott – arra intve, hogy vigyázzunk, álljunk meg a hitben, valamint minden dolgunk szeretetben menjen végbe. Hangsúlyt kapott, hogy Jézus megfonta már a hervadhatatlan győzelmi koszorút, most már rajtunk a sor, hogy úgy fussunk, hogy elnyerjük azt, tudván, hogy előttünk nem bizonytalan a cél (*IKor* 9,24).

Az újlóti református gyülekezet egykori tagjai könyörgő imával fogtak hozzá az áldozatos munkához, kérve az Úrtól a segítséget, hogy ha majd elkészül a hajlék, tudjanak megpihenni Isten házában, mert ott nyugalmat, szeretetet és békét találhatnak. Hallgatva a templom történetét, mélyen meghatotta az emlékező gyülekezetet az egykori lelkes tagok tetterekészsége és áldozathozatala, ugyanis a templom majdnem öt hónap alatt elkészült! Az akkori gyülekezet mint egy nagy család munkálkodott az Úr házában. Adjon ez példát mindnyájunknak összetartásból, áldozatkészségből, tenni akarásból, odaszánásból, adakozásból!

Egy néma perccel adóztunk az építők emlékének (emlékükre megszólalt a templom harangja is), majd megálltunk az egykori gondnokok (Kocsi János első és Gergely Jónás másodgondnok sírjánál), ahol elhangzott **Papp Attila** szavalata is (aki az egykori első gondnok ükunokája).

Sándor Veronika

Protestáns egyházzene szék találkozója Genf és Lausanne volt a vendéglátó

Az egyházzenei társaságokat tömörítő szövetség minden évben tart konferenciát: a páratlan években Strasbourgban, a páros években pedig mindig más országban. Idén erre a kihegyezett ülésre szeptember végén Svájcban (Genfben és Lausanne-ban) került sor. Tizenöt országból közel ötven személy vett rajta részt (köztük nyolc magyar: négy Magyarországról, három a mi egyházunkból és egy Csehországból).

A konferencia fő témáját a 450 éve kiadott genfi zsoltárok képezték, és több koncert, orgonabemutató tette színessé az ottlétet. A lausanne-i református katedrálisban megtekinthettünk egy egészen új (nyolcéves) orgonát, amit hatmillió (igen, jól olvasta: hatmillió) svájci frankból építettek, s négy különböző stílusú orgona van összeépítve benne. A hangszeret bemutató kántor bevallása szerint a tervezés során nem volt anyagi korlát! Rákérdeztünk, jól értettük-e (remekül beszélt németül); jól értettük! Gyorsan kiszámítottuk, hogy ebből az összegből elláthatnánk az SZRKE valamennyi református templomát sípos orgonával...

Sor került a szokásos évi közgyűlésre is. Két év múlva Nagyszében ad otthont egy hasonló konferenciának, bizonyára ott is lesz sok látni-, illetve hallanivaló.

Süll Kinga

A lausanne-i katedrális méregdrága orgonája

Szabadon a jövődőbe, felelősséggel Európáért PROTESTÁNS EGYHÁZAK KÖZGYŰLÉSE

Az Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE) szeptember 20-a és 26-a között Firenzében tartotta VII., tisztújító közgyűlését. A vendéglátó a valdens egyház volt. A gyűlésre majdnem minden tagegyház elküldte képviselőjét (egyházunk küldötte jelen sorok írója volt).

A közgyűlés nagyon feszes program szerint általában este kilenc-tíz óráig ülésezett. A némi eufemizmussal akár az európai protestáns egyházak ökumenikus zsinatának is felfogható összefüggésű többéves előkészítő munka előzte meg: az elfogadott dokumentumok kihatással vannak az egyházak teológiájára, a szenteléshez kötött hivatalaira, a külvilággal való kapcsolatára, politikához való viszonyára, egymás közti kapcsolataikra, küldetésük, missziójuk betöltésére.

Nagyon érdekesek voltak az egyes programok (pl. a dél-koreai énekegyüttes felépése, Claudia Bombardella zenés műsora), és maradandó élményt jelentett maga

a város, az olasz reneszánsz megannyi remekműve (Dante Alighieri, Michelangelo Buonarroti, Niccolò Machiavelli sírmeleke, a Ponte Vecchio, az Arno hídja stb.).

Kellemes meglepetés volt találkozni magyar református testvéreinkkel: **Bölcskei Gusztáv** debreceni és **Zán-Fábián Sándor** kárpátaljai püspökökkel. A közgyűlés egyúttal egyedülálló lehetőséget teremtett megannyi személyes formális és nem formális találkozóra, beszélgetésre, vitára és eszmecserére.

A tisztújítás során – örömről – **Cselovszkyné Tarr Klára**, a Magyarországi Evangélikus Egyház külügyi irodájának vezetője tanácsaggá, valamint az elnökség tagjává is meg lett választva; Bölcseki Gusztáv református püspököt pedig (Cselovszkyné Tarr Klára helyetteseként) a tanács póttagjává választották. A tanács megválasztotta háromtagú elnökségét is. Az új elnökség újra **Michael Bünker** ausztriai evangélikus püspököt kérte fel a főtitkári munkára.

Batta István

Helyreállítani az egyetemes papság elvét MEGALAKULT A PRESBITERI SZÖVETSÉG

„Most jött el a rendelt idő” – fogalmazott **Fazekas László** püspök az 1Pt 5,1–4 alapján megtartott áhítatában szeptember 29-én a rimaszombati gimnázium dísztermében, ahol hét egyházmegyénk tizenhét hivatalos küldötte jött össze, hogy megalakítsa egyházunk presbiteri szövetségét.

A tanácskozást **Fekete Vince** főgondnok vezette, s a jelenlevőket köszöntötte **Szabó Dániel**, a Magyar Református Presbiteri Szövetség elnöke, aki **Szilágyi Sándor** főtitkárral és **Judák Endre** titkárral

együtt praktikus tanácsokkal látta el az alapszabályt alkotó küldötteket. A Szlovákiai Magyar Református Presbiteri Szövetség megalakulásának egyhangú kimondása után a küldöttek háromtagú ideiglenes elnökséget választottak (**Fekete Vince** elnök, **Farkas Gáspár** és **Urbán Károly** személyében). Feladatuk a szervezet bejegyeztetése és az ügyek vitele lesz az első közgyűlésig, s megbízatásuk a rendes elnökség megválasztásával megszűnik.

–kis–

A presbiteri szövetség alakuló ülésének résztvevői. (A szerző felvétele)

Nőszövetségi konferencia volt a kassai templomban A NŐK HELYE

Az abaúj-tornai egyházmegye nőszövetsége szeptember 30-án rendezte meg éves konferenciáját a kassai református templomban. **Porubánné Fülöp Angéla**, az országos nőszövetség elnöke a következő igét helyezte a szívünkre: „Ezért tehát, míg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben” (Gal 6,10).

Fazekas Zsuzsanna komáromi lelkipásztor *A nő helye és szerepe a gyülekezetben és az egyházban* című előadásában az országos nőszövetségi időktől napjainkig vezetett: a nők helye sem elől, sem hátul, sem fent, sem lent, hanem Isten előtt van. **Balázs Kálmán Csilla**, a királyhágómelléki nőszövetség alelnöke beszámolt munkájukról, és buzdított: munkánk nem hiábavaló az Úrban, majd átadta az erdélyi asszonyok saját kezűleg készített ajándékait.

Az elnöki beszámolóban az elmúlt év eseményeit foglalta össze egyházmegyénk elnöknője (jelen sorok írója). Végül **Fazekas László** püspök szólt néhány szót a nőtestvérekhez, és imádsággal bezárta a konferenciát, amit színesített a kassai Laudate Dominum énekkar szolgálata.

Hranyó Eleonóra

Lelkészbeiktatás Padányban MEGŐRIZ AZ ÚR

A padányi templomban szeptember 30-án megtörtént **Szencziné Varga Csilla** megválasztott lelkipásztor beiktatása a padány-böggellői társegyházközségben. A szolgálatot **Szabó András**, a pozsonyi egyházmegye esperese végezte, aki igehirdetésében hangsúlyozta: a lelkipásztor feladata az, hogy Isten ígését alkalmas és alkalmatlan időben hirdesse.

A beiktatott lelkipásztor a *Zsolt 121,8* alapján szólt a gyülekezetnek: „Megőriz az Úr jártodban-keltesben, most és mindenkor.” Felidézte a napot, amikor tizenegy éve segédlelkészként a gyülekezetünkbe érkezett. Elmondta, hogy volt része áldásokban, ám voltak próbák is; azonban mindenkor megtapasztalhatta az Úr végtelen szeretetét.

Horváth Béla egyházmegyei világi főjegyző köszöntő szavai után **Olle Imre** padányi és **Sipos László** böggellői gondnok következtek, majd átadták a gyülekezetek ajándékát. A gyermekek énekkel és verssel, gyülekezetünk legidősebb tagja, a 92 éves **Lénárth Miklós** pedig egy költeménnyel köszöntötte a lelkészt. Az áldott alkalomért Istené legyen a dicsőség!

Skarba Adrianna

(Befejezés az 1. oldalról)

tál magára, bizonyos fogalmak bevezetésével az ekkleziológiai alapjainkat veszélyeztetni. A hosszas vita nem hozott közeledést: a szlovák képviselők nem mondják ki, hogy az egység mellett vannak, a magyarok pedig betesztek négy idevágó határozati javaslatot. Ezek értelmében a Zsinat kivizsgálja, hogy a lelkészi jellegű személyek magatartása összhangban van-e lelkészi esküjükkal – erre egy négytagú eseti bizottságot hozott létre; kérte az alapítót, hogy hagyjanak fel a „konvent” tevékenységével;

Rimakokova

Vizsgálat tárgya lesz a „konvent”

és megbízta a Zsinati Tanácsot: vizsgáljon meg minden kapcsolatos dokumentumot és tettet, hogy nem merül-e fel a fegyelmi vétség gyanúja.

A Zsinat jóváhagyta Garany átlépését az ondava-hernádi egyházmegyébe, a Szlovákiai Magyar Református Presbiteri Szövetség alapszabályát, akárcsak a jogi bizottság által a Magyar Református Egyház alkotmányának módosítására kidolgozott javasla-

tokat. Időhiány miatt nem került sor a lelkészi díjlevél, a közalapi törvény módosítására vonatkozó javaslat és egy törvényértelmezési indítvány megtárgyalására.

–akb–

A hanvai református gyülekezet és a Gömöri Református Egyházmegye közössége a feltámadásba vetett élő reménységgel emlékezik meg Asztalos Béla testvérünkről, aki három és fél évtizeden keresztül volt odaadó, hűséges gondnoka a Hanvai Református Egyházközösségnek, illetve az utóbbi időszakban tanácsbírája a gömöri egyházmegyének. 2012. szeptember 11-én hirtelen és váratlanul szólította el a mindenható Isten.

ASZTALOS BÉLA (1931–2012)

Asztalos Béla 1931. május 2-án Hanván született, ifjú gyermekként átélte a világháborút, majd a kitelepítés, a jogfosztottság nehéz esztendeit. A családi gazdaságban, majd a szövetkezetben dolgozott nyugdíjazásáig. Örömet lelt a munkában, és precíz emberként környezetében példás rend és tisztaság uralkodott.

1966-ban kötött házasságot Szuhay Mártával, házasságukat a Mindenható egy leánygyermekkel áldotta meg. Lányára, családjára, unokájára mindig szeretettel tekintett, és tanította, biztatta őket az igazi értékekre. Nem csupán családjáért érzett felelősséget, hanem hűséges gondnoka, a szó nemes értelmében szolgálja volt református gyülekezetünknek. Mindig a békét, magyar református örökségünk megőrzését, a gyülekezet gyarapodását tartotta szem előtt. A Hanván szolgáló lelkipásztorok mindenkor szeretett és tisztelt családtagként fordulhattak meg otthonában is. Sokszor idézte az őseitől kapott útmutatást: Az egyházat ne hagyjátok! És ő nem is hagyta: összefogta, buzdította a közösséget, a presbitériumot, a gyülekezetet.

Szeptember 13-án a hanvai református templomban felállított ravatalánál Nagy Ákos Róbert esperes hirdette Isten üzenetét a következő igék alapján: „Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya” (Jn 12,26). „Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára” (Mt 25,21). Isten adjon vigasztalást a rá emlékezőknek és gyászoló szereteteinek!

Nagyné Révész Andrea

GÖRÖZDI MIKLÓS (1931–2012)

rodott, de Isten akaratában megnyugvást kereső gyülekezetéhez.

A gyászistentiszteleti szolgálatot Fazekas László püspök és Szabó András esperes végezte. A gyülekezet hálás szívvel fogadta egyházunk püspökének viaszgátló igehirdetését, hisz tudatosíthattuk: szép, tartalmas életet élhet az, aki az Úrnak szolgál, és szép halál az, ha valaki békességre jut, meglátva a Jézus Krisztus által szerzett üdvösséget. Legyen hála Istennek, hogy ez megadatott elhunyt szerettünknek, akárcsak sok gyülekezetben a lelki és a fizikai munka lehetősége [Rimaszombat, Mezőtelkes, Bakti, Ekecs (1960–1980), Apácaszakállas, Nagygéres (1980–1989), Csilizpatas (1989–2002), Dunaszerdahely (1990–2002), Szap-Nyárad, Csilizradvány, Csicsó, Alistál, Somorja, Hodos, Bős, Diós- és Benkepatony]. A presbitérium nevében Vajda Barnabás emlékezett hálával hosszú, hűséges munkálkodásáról.

Történt mindez szeptember 26-án a dunaszerdahelyi református templomban, melynek építése a salamoni úton járt megboldogult lelkipásztorunk szolgálatához fűződik, akinek szívügye volt a felépítése, akárcsak a lelkészlakása. És kapott is hozzá erőt az Úrtól utolsó szolgálati helyén.

A gyászistentisztelet után sokan kísérték szerettünket végső földi nyughelyére, az ekecsi temetőbe, ahol Tóth Éva helybeli lelkipásztor szolgált mély és bensőséges igehirdetéssel a sírköbe vésett igék alapján: „Áldott az Úr... hogy meglátogatta és megváltotta az ő népet” (Lk 1,68); „...akár élünk, akár meghalunk, az Úrúi vagyunk” (Róma 14,8b). Hálásan köszönjük az Úrnak elhunyt szerettünk életét és szolgálatát!

Csicsay Katalin

Határtalan. Október elején a Kárpát-medencei református rádióstúdiók szerkesztésében Határtalan címmel magazin indult a miskolci Európa Rádióban, amely a Tiszáninnen és a Tiszántúli Református Egyházkerület közös tulajdonában van. A hétfőtől péntekig sugárzott egyórás műsor, melyben rendre hallhatók egyházunkkal kapcsolatos anyagok is, egyházunk tagjai számára a <http://refradio.eu/radio/sola/> internetes felületen érhető el, ahol – egyéb hanganyagok mellett – újabban meghallgatható a Pátria rádió Világosság című egyházi műsorának református adása is.

Református Szalon. Október 29-én Fazekas László püspök hirdette az ígét azon a reformációi istentiszteleten, amit a Református Szalon összejövetelén Budapesten, a Hold utcai református templomban tartottak.

Bécsi reformáció ünnepség. Október 30-án Batta István külügyi tanácsos és Fazekas László püspök részt vettek az ausztriai evangélikus, református és metodista

egyházak által minden esztendőben közösen szervezett reformációi ünnepségen.

Firesz. November 6-án a Zsinati Elnökség magyar tagjai Rimaszombatban találkoztak a Fiala Reformátusok Szövetségének vezetésével. A megbeszélésen a Firesz egyházunkban végzett eddigi szolgálatáról és a jövőbeni együttműködésről esett szó.

Beiktatás. November 11-én Rimasimonyiban Nagy Ákos Róbert beiktatta szolgálatába dr. Gál László megválasztott lelkipásztort. Az ünnepségen részt vett Fekete Vince főgondnok is, az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte.

Egyháztörténeti szimpózium. November 14-én a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán megtartott egyháztörténeti konferencián Fazekas László püspök Egyházunk jelene és jövőképe címmel tartott előadást.

Szalagavató. November 17-én a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium szalagavatói istentiszteletén Fazekas László püspök szolgált igehirdetéssel.

Püspökbeiktatás. November 18-án Eperjesen megtörtént az Eperjesi Pravoszláv Eparchia püspökének, Rastislavnak a beiktatása. Az ünnepi istentiszteleten egyházunk és a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa, valamint felkérésre a Szlovákiai Evangélikus Egyház nevében Fazekas László köszöntötte az új püspököt.

Generális Konvent. November 19-e és 21-e közt Parajdon (Erdély) tárgyalt a Generális Konvent elnöksége, mégpedig a Magyar Református Egyház Zsinatának jövő évi összehívása kapcsán A heidelbergi káté új magyar nyelvű fordításáról, a jubileumi év kapcsán egy többnyelvű

díszkötet kiadásáról, az alkotmány módosításáról, a jövő évi költségvetésről, a Kálvinszallag megjelenéséről, a nyugat-európai gyülekezetekbe esedékes lelkészüldekről és egyéb aktuális témákról. A tanácskozáson Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök képviselte egyházunkat.

A Pátria rádió református műsorai:

December 23-án, advent negyedik vasárnapján 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Szabóné Híres Erzsébet sókszelőcei lelkipásztor adventi gondolatait osztja meg a hallgatókkal. A műsorban beszámoló hangzik el a X. martosi egyházmegyei bibliaismereti versenyről is.

December 24-én 15.05-kor különműsorral jelentkezik a Világosság. Az ünnepi énekek és idézetek elhangzásán túl eszerek beszélnek arról, hogy milyen üzenettel szólítják meg a híveket karácsony estéjén.

Január 6-án 8.05-kor a Világosságban André János szilicei lelkipásztor igehirdetésének a témája Péter apostol levele alapján az lesz, hogy Istennek gondja van ránk.

Január 20-án 8.05-kor a Világosságban Bernáthné Holop Krisztina komáromszentpéteri lelkipásztor Márk evangéliuma alapján Keresztelő Jánosról szól a hallgatókhoz.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

Előfizetőink figyelmébe

Lapunk zökkenőmentes megjelenítése és januári összpéldányszáma pontos meghatározhatósága érdekében tisztelettel kérjük a gyülekezetek lelkipásztorait, gondnokait és iratterjesztőit, akár csak egyéni előfizetőinket, hogy legkésőbb **december 20-ig** jelezzék a szerkesztőségnek az impresszumban megadott elérhetőségei bármelyikén, amennyiben módosul a jövő évre előfizetendő példányok száma.

Az előfizetés egyébként folyamatos – akinél nincs semmilyen változás, nem kell megújítania. Tehát akik a fenti időpontig nem jeleznek változást, azt vállalják, hogy a Kálvinista Szemlét 2013-ra ugyanannyi példányban fizetik elő, mint idén.

Lapunk éves előfizetési díja változatlanul **4,20 euró**. Kérjük, az előfizetési díjat majd csak januárban azzal a pénzesutalvánnyal térítsék meg, amit a januári számmal együtt küldünk.

Kérjük azon gyülekezeteket, amelyek a lapunk mellékleteként megjelenő Bibliaolvasó vezérfonalakon kívül további példányokat szoktak igényelni, hogy rendelkezket az eszerei hivatalok útján adják le. A falcolt Bibliaolvasó vezérfonal 2013 ára **17 cent**.

A szerkesztőség

Pályázat

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa – összhangban az egyházzenei osztály szervezeti és működési szabályzatának 7. §-ában foglaltakkal – pályázatot ír ki egyházunk egyházzenei osztálya igazgatói tisztének betöltésére. A tisztség betöltésének feltételei: önálló református egyháztagság és szakirányú felsőfokú diploma.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó szakmai önéletrajzát, a feltételek teljesítését igazoló okiratait, valamint az egyházzenei osztály működésére, finanszírozására és fejlesztésére vonatkozó koncepcióját. A pályázatot ajánlott küldeményként legkésőbb **2013. január 31-ig** kell beküldeni a **Zsinati Iroda** címére (**Fő tér 23., 979 01 Rimaszombat**). Információ az alábbi elektronikus postacímen kérhető: reformata@reformata.sk.

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno. Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkési hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09